STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 08813

AZOY VI IKH BIN

Rose Z. Nevodovska

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified. If you hold an active copyright to this work – or if you know who does – please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

אזוי ווי איך בין

לידער

— פון —

ר אָ ז א   נ ע װ א ד אָ װ ס ק א

1933—1936

אַרויסגעגעבן פון ראָזא נעװאדאָװסקא בוך־קאמיטעט

לאָס אנגעלעס ◎ ניו־יאָרק

"AS I AM"
COPYRIGHT 1936 BY
ROSE Z. NEVODOVSKA
LOS ANGELES, CALIFORNIA

באַנד 1
ערשטע אויפלאַגע

צום דרוק
פון
ראָזא נעוואָדאָווסקא:

„אויף די שוועלן פון העלזעהן" — עסיי.
לידער II באַנד.
לידער III באַנד.
לידער פון ליבשאַפט.
„צ י ג ל" — עסייען פון דער אידישער ליטעראַטור.
איבערזעצונגען:
„א ב ל אַ ק אַ" — עקווירימישע איבערזעצונג
אין רוסיש פון ה. לייוויק'ס „וואָלקנס
אַהינטערן וואַלד":
„צ וו ע ל ף" — פון אַלעקסאַנדער בלאָק — פון
רוסיש אין אידיש.

אויפגעזעצט פון ש. גילדער — אַטלאַס טייפסעטינג קאָ.
געדרוקט אין דער פאַסיפיק פרעס
לאָס אַנגעלעס, קאַליפאָרניא

אַ וואָרט

דער וועג דורך לידער איז דער וועג פון דעם מענשן צו זיך אַליין.

מיר לעבן אין אַ גרויסער צייט. און יעדער טאָג שפּיגלט־זיך־אָפּ אין דער נשמה פון מענשן.

און לאָזט איבער שפּורן.

אַמאָל טיף־אויפגעאַקערטע, אַמאָל, ווי אַ באַריר פון אַ בלאַט, וואָס פאַלט אַראָפּ צו דער ערד...

אַ גרויסע געשעעניש באַרוישט אַמאָל אַזוי, אַז יאָרנלאַנג קען מען דעם פּאַסיקן וואָרט נישט געפינען.

מוז מען געדולדיג וואַרטן, ביז די ווערטער וועלן רייף ווערן. וועלן אַליין קומען.

פאַרוואָס איז זאַך רירט אַמאָל טיף און רופט באַלד אַרויס ענטפער ביים דיכטער;

פאַרוואָס אַז אַנדערע ווירקט אַזוי, אַז עס איז קיין ווערטער נישטאָ, — געהערט צו די געהיימנישן, פאַר וועלכע עס איז נאָך דערווייל קיין דערקלערונג נישט געפונען געוואָרן.

האָב איך געזען אין די מדבריות פעלזן, באַוואַקסענע מיט בוימער. און אויף פעלדער — ערטער באַוואַקסענע, מיט שטיין.

און —

איין געוויקס ווערט רייף אַנהויב זומער. אַן אַנדערער — סוף האַרבסט.

וועלן מיר פרעגן פאַרוואָס?

איך בין טריי צו דעם געזאַנג, וועלכן איך הער. און וועלכן איך טראָג אין זיך.

דער וועג צום ליד האָט נישט קיין ענד. איבער יעדן שפּיץ שטייגט אַ העכערער.

איז עס גוט אַזוי.

איך בין, ווי אַלע.

נאָר איך ענטפער־אָפּ אויף די געזאַנגען פון אונזער וואָר מיט שורות פון לידער.

איך בין — אַזוי, ווי איך בין.

איך האָב דערקאָנט דעם טעם פון אָפּהיטן לעבן. ווען אַרום און אַרום לויערט געפאַר.

ליב איז מיר שווייגן און וואַרטן אויפ'ן וואָרט, וואָס רייפט־זיך.

אויך איז מיר באַקאַנט די פרייד פון אָפּהיטן דעם אָטעם פון שטילע ווערטער, ווען פון אַלע זייטן לויערט רעש...

ראָזאַ ז. נעוואָדאָווסקאַ.

מיין מוטער ע"ה
צום אנדענק.

צו מיין פֿאָטער
מיט גרויס ליבשאַפֿט

פיר לענדער

פיר לענדער צווישן אַנדערע זיינען מיר באַזונדער טייער...
סאָוועטנלאַנד, וואו מיין קינדהייט האָט געפרילינגט און געבליהט,
אידישלאַנד, וואָס איבער וועלט געצונדן איז איר פייער,
אַמעריקע — מיין צווייטע היים, וואו געזומערט האָט מיין ליד...

און נאָך אַ לאַנד — אַ בלויע לאַנד... איר נאָמען אין די תפילות,
וואָס מיינע עלטערן האָבן מיט בענשונג דריי מאָל אַ טאָג דערמאָנט.
מיט וואונדער־מעשים האָב איך איר פון קינדהייט פרי פאַרהילעט
און איצט, אין וואונדער־אויפבלי אירן, מיין אייגענעם דערקאָנט.

אויף ברעגן ברייטע פון דער וועלט — ווערט יעדע לאַנד אַ נאָענטע...
אומעטום דערזעלבער מאַטער, פיין און שווערע נויט...
פיר באַזונדער וועל איך דאָך — צווישן אַנדערע דערמאָנען
און בענשן, ווי מען בענשט אין הונגער, דעם שוואַרצן לאַבן ברויט...

פרייהייט־ווײַן

מיר טראָגן צאַרטקייט דורך מלחמות,
ווי קינדער טראָגן ליכט אין ווינט.
מיר, אַ דור מיט שטאָלענע נשמות,
וואָס חובות צאָלט פאַר אַלטע זינד.

ווער בענקט אַזוי נאָך שיין פון שטערן,
ווי דער וואָס וואַרט אין יאָך פון טאָג!
ס'זאָל די נבואה מקוים ווערן
פון לעצטן אָנזאָג און פאַרזאָג:

עס זיינען אַלע פעלקער ברידער,
עס זיינען אַלע מענטשן פריי.
מיליאָנען קומען־אויף פון נידער,
אויפבויען די וועלט אויפסניי.

מיר טראָגן בענקשאַפטן נאָך שלום.
מיר ברענגען שטראַליקייט און שיין.
מיר, אָנזאָגער פון נביא'ס חלום —
די גאַנצע וועלט באַפרייט וועט זיין.

מיר טראָגן צאַרטקייט אויף די פינגער,
אונזערע הימלען וויגן שטערנשיין.
אין אונזער שטים פלאַנעטן זינגען:
פילט־אָן דעם כוס מיט פרייהייט־ווײַן!

היימלאָזע

אַז מען האָט ניט קיין היים — איז די וועלט אונזער היים.
אונזער בעט — איז די ערד, אונזער דאַך איז דער הימל.
פון גרויסשטאָטישן שוים — מיר שווימען אויף, ווי פון תהום,
ווען נאַכט איז אין שטאָט, ווען שטאָט איז אין דרימל.

אויף סקווערן, לעם בריקן — מיר לייגן זיך אוים.
ווי געשפּענסטער אין נאַכט — אונזערע גופים פאַרדאַרטע.
דער סקווער איז היינט בעט און אָפּדאַך און הויז —
און מיר... בלעטער פון ווינטן צוזאַמענגעשאַרטע.

איבער סקווערן און בריקן קוקט לבנה און נאַכט.
ס'צעטראָגן די ווינטן אונזער לעבן און אָטעם.
אונזער נויט, אונזער הונגער האָט אַהער אונז געבראַכט —
צו ליגן אויף סקווערן — ווי נאַכטיקע שאָטנס.

טעג אָן אַרבעט פאַר אונז... טעג אין נויט, טעג אָן ברויט.
מיר צעטראָגן אין טומל, אין רעש פון די גאַסן
אונזער ווארנונג און אָנזאָג: מיר זיינען גרייט!
פאַר'ן קאַמף, פאַר'ן לעצטן... פון קלאַס קעגן קלאַסן.

אַז מען האָט ניט קיין היים — ווערט די וועלט אונזער היים,
אַז מען האָט ניט קיין ברודער — ווערן ברידער מיר אַלע...
פאַרברידערונג פאַרשפּינט אונז איינעם געהיים,
מיר ווערן זיך נאָנט.

צו די שוואַרצע פרויען

פון אייערע היימען גייט איר אַרויס, ווי פון אַ געטאָ,—
אין שטילער מידקייט קערט־איר־זיך־אום פאַרנאַכט צוריק
צו אייער דאַרן מאַלצייט — פון די טישן פעטע,
וואָס איר האָט צוגעגרייט פאַר זאַטן מויל און בליק.

איר קומט צוריק צום מאַן, איר קערט זיך אום צו קינדער,
דערציילט אין שטילן צער, פון לאַנגן, שווערן טאָג...
דאַן דוכט זיך אויף אַ ווייל: ס'וועט, אפשר, ווערן גרינגער...
מען וועט נישט דאַרפן, אפשר, זיין אַזוי פאַרנומען און פאַריאָגט.

גאַנצע טעג און יאָרן — רייניקן און וואַשן —
יענעמס ליכטיק הויז, פרעמדן שטויב און שמוץ,
אַליין אין אָרעמקייט — מיט אויגן טיפע נאַשן
פרעמדע רואיקייט, פרעמדע האָב און גוטס.

דער אָוונט לויפט. די נאַכט פאַלט צו אַ מידע
צו יעדן ווינקעלע פון אייער ענגער היים.
נאָר אַ שטילער זיפץ, אָדער אַ וואָרט, ווי צויבער־פידל,
בלייבט הענגען אינדערלופטן, ווי נישט אויסגעוויינט געוויין.

ווי נאָר פרימאָרגן בלויט איבער אייער שוואַרצן געטאָ,
די סאָבוויי שלינגט אייך שוין און שלעפט צו עקן שטאָט.
אייערע אומעטיקע אויגן — ווי אויגן פון פאָעטן...
פאַרוואָס איז אַזוי אונטערטעניק־שקלאַפיש אייער טראָט?

איבער אויסגעפּוצטע גאַסן

כ'גיי איבער אויסגעפּוצטע גאַסן פון דער גרעסטער שטאָט.
גייט־מיר־נאָך אַ קול אויף גאַסן, גייט־מיר־נאָך — און שפּאָט:

זעסט דעם טורעם, אָט דעם שלאַנקן? זעסט זיין שטאָלצן קאָפּ?
דעם ציגלטרעגער'ס כחות צאַנקען — דאָס איז היינט זיין גאָב.

ס'לויפן, ס'שאַלן די מאַשינען איבער ברייטער גאַס —
מענש דאָ טראָגט־זיך פון באַגינען, ווי אַ שאָטן בלאַס.

זעסט די שפּיגלדיקע ווענט? רחבות'דיקע, ברייט?
ברייט און רחבות'דיק אויף שטענן ליגט צעלייגט די נויט.

גיי־איך ווייטער, גיי־איך שנעלער. ס'איז אויסגעפּוצט די שטאָט.
לעבן ברייטן סקווער אַ קעלער — ס'לאַכט אַ מויל פול שפּאָט . . .

לעבן שפּיגלדיקע פענצטער — שטייט אין שמאַטעס נויט.
לעבן בעקערייען שענסטע — חלומ'ט עלנט: ברויט!

זעה איך פלוצלונג — צווישן וואָלקנס זון אין רויט פאַרגייט.
העלע הימלען טראָגן מאָרגנס. פאָנען פלאַמען — רויט . . .

ליגן אויסגעפּוצטע גאַסן און ווענן אויס אין וויג —
קאַמף און קריג פון קלאַס צו קלאַסן און דעם לעצטן זיג.

אַן אַרבעטסלאָזער

עקשנות'דיג די פּלייצעס. דער יונגער קערפּער דין.
עס בּרענען אויגן פינצטער. די נויט שפּינט, ווי אַ שפּין.

עס ביילן זיך די פויסטן. עס בלאַנקען פייכטע ציין.
ליפּן דין פאַרביסן. די פּיס אין ליד פון גיין.

אָדערן — שנירלאַך בלויע, ריטשקעלאַך מיט בלוט —
פליסן, קלאַפּן, שטורעם. שטורעם, הייס, ווי גלוט:

אָט וועלן מיר נעמען, אַרבעטסלאָזע הענט,
אָט וועלן מיר שטורמען, שטורמען אַלטע ווענט.

אָט וועלן מיר בויען אַ וועלט, אַ וועלט אויפסניי.
זינגען וועלן אָדערן, דאָס בלוט וועט זינגען פריי.

אָדערן — שנירלאַך, בלויע, ריטשקעלאַך מיט בלוט —
קאָכן שטיל מיט שטורעם, קאָכן פרייהייטס־גלוט.

אַ פליקערין

ענג דאָס קעמערל. עס ליגן טויטע הינער.
ווי אירע גאָלדענע טעג, געשאָכטענע אין פּיין.
קולות טראָגן זיך. געשרייען שאַרפע, דינע:
„איך קען ניט וואַרטן. איך וויל די ערשטע זיין."

איר יונגער קאָפּ טיף, טיף אַראָפּגעבויגן.
גאָלד מיט קופּער מישן זיך אין די האָר...
עס שמייכלט פּיין פון אירע שוואַרצע אויגן:
איז דאָס מיין לעבן? צי אַ חלום אויפ'ן וואָר?"

די הענט זיי פליקן. שוואַרצע הינער, ווייסע...
עס פליען פעדערן. עס רינט אַביסל בלוט.
פון אויגן טונקעלע צוויי קאַרגע טרערן, הייסע.
טיפער ווייטאג אין די ליפּנווינקלען רוט.

איר העלער קאָפּ שווער, שווער אַראָפּגעבויגן,
פּוך און פעדערן אין קאַרבן פון די האָר.
שוואַרצע, ווייסע הינער פאַר די אויגן...
ווי פייל פון בויגן, פאַרפליהט אַ יאָר, אַ יאָר!

אַ מיידל פירט דעם עלעווייטאָר

דער טאָג דרינגט אַהין קיינמאָל נישט אַריין...
דאָרט הערשט אַן אייביק פאַרנאַכט,
צי ס׳איז אָפן די טיר, צי די טיר איז פאַרמאַכט.

אַרויף און אַראָפּ איז דער וועג,
ווי פון אַן עמער אין ברונעם...
פול מיט מענשן, וועלכע צערינען, ווי וואַסער—
אין פאַרשיידענע עטאַזשן, זיי גייען, זיי קומען.

די מיידל, וואָס פירט די מאַשין...
איך קען נישט פאַרגעסן דעם שטילן פיין
פון אירע דינע, פאַרדאַרטע גלידער.

ווען איך גיי איבער רוישיקע גאַסן,—
גייט זי מיר נאָך. און דער טונקלער ווינקל
פון עלעווייטאָר איז ווי צוגעוואַקסן צו איר.

איך זע איר פּנים בלאַסן, אירע איינגעפאַלענע באַקן...
זיי זיינען ווי וואַקס, באַפּאַרבטער מיט בילוקן רויט.
איר פאַרשטילטער מויל שרייט צו מיר, שרייט.

שרייט פון פאַרטונקלטע טעג אין ווינקל פון עלעווייטאָר.
אירע דינע הענט, די בלייכע פינגער, מיט די באַפּאַרבטע נעגל,
ציהען־זיך, ווי אָפּגעדאַרטע צווייגן אויף אַ יעשנדיקן בוים...

אין אירע אומעטיקע אויגן שפּיגלט־זיך שיין פון אַ לעמפּל,
וואָס ברענט דעם גאַנצן טאָג איבער איר קאָפּ,
ווי אַ יאָרצייט־ליכט...

שו-שיין-שאפ

דער טאָג איז שיין.
און אויף די געפּוצטע שיך טראָגן מענשן פּיצלאַך זון.
ווייסט דער שוואַרצער טאָם דערפון.

זיצט ער מיט זיינע בערשטלאַך,
מיט זיינע ברעטלאַך באַ דער זייט.
שפּיגלען זון די טיפע אויגן און פאַרבלאָנדזשען ערגעץ ווייט.

אין העלן שיין —
זיין שוואַרצער קאָפּ אַריינגעשניטן...
צווישן מענשן טויזנטער,
וואָס לויפן דורך דעם סקווער,
זיצט דער שוואַרצער טאָם אינמיטן.

שו־שיין! שו־שיין...
גיסט־זיך זיין מעלאָדיע און געזאַנג פון טאָג אַריין.

פון די שוואַרצע שיך,
וואָס טראָגן־זיך, אָן אָפּשטעל פאַרביי, אַף־גיך, —
ציהט טאָם דעם שוואַרצן ברויט און פאַר זיינע ווייב־און־קינדער
קוים אַ קלייד.

טאָם קען דעם ווייסן, —
טאַנצן זיינע פינגער פלייסיק
איבער שוך דעם שוואַרצן.

זיינע אויגן בליצן,
זיינע ווייסע ציין קייען גאָם און וויצן. —
און עס שוויצט אין מאַטער זיין שוואַכע ברוסט,
און הוסט
און דער צונג פלאַטערט.
אָלרייט, סער,
אָלרייט טאָם...
דער ניקל קלינגט.
און עס וויגט־זיך ווידער דער סקווער,
וואו עס טויכן מענשן טויזנטער,
ווי אין תהום...

זעקלאַך קאַרטאָפל

אין דעם שפּייכלער ליגן זעקלאַך מיט קאַרטאָפל —
זעה איך דיינע אַקסלען געבויגענע אין לאַסט...
דריקט דיך זייער שווערקייט, וואָלסט פון זיי אַנטלאָפן,
ווי ס'אַנטלויפט אַ מענש, ווען עס יאָגט אים האַס.

נישט קיין קייט, קיין שטריק און דאָך ביסטו געבונדן,
גייסט און ווערסט געבויגן אונטער שווערן יאָך.
דיינע טונקלע אויגן ווערן שוואַרץ געצונדן —
און דיין מויל פאַרשלאָסן, ווי אין טיפן בראָך.

אין דעם שפּייכלער ליגן זעק מיט טעג פאַרגרויטע,
פרימאָרגנס אויסגעמעקטע, באַרויבט פון זון און ליכט...
און דו, אַ הויכער, דינער, מיט אויגן טיף פאַרטרויטע,
מיט אויגן שטיל צעגליטע אויף פאַרוואונדערטן געזיכט.

בענקסט נאָך פרישע פעלדער, זוניקייט און ווייטקייט.
אין ענגן, טונקלען שפּייכלער שניידסטו דיינע טעג...
זעקלאַך פולע ריידן, און דיינע ווערטער שווייגן —
אונטער יאָך דעם גרויען פון די שווערע זעק.

פון שפע די ברכה

דאָס רויט פון פּערסימאָן און גאָלד פון מאַראַנצן,
ציטרינען און לאָרבער — און קטורת אין דער לופט.
פאַרבן צווישן גרינסן טאַנצן־אום אין קראַנצן—
שפּעטזומער איבער ערד פון יעדן גראָז איצט רופט.

פון שפע די ברכה אויף אונזערע טישן.
די פרייד פון שווערער מי אין אַלע פאַרבן רוהט...
וואויל אונז די ערד פון פעלד מיט שווערן פיין צו מישן
און אין שווייגן וויסן: פון איצט וועט אַלץ זיין גוט...

מיט ווייץ און מיט קאָרן ווערט פול אונזער שייער,
שאַרפע ציין פון מילן זיינען צום מאָלן גרייט...
אונזער האַרץ ווערט זוניק, צוויי מאָל אַזוי טייער
ווערט אונז יעדער ברודער, וואָס האָט דעם פעלד געזייט...

לאה

איז לאה געפֿאָרן פֿון שאַפּ צוריק,
איז לאה געפֿאָרן אַהיים, אַהיים,
האָבן־זיך אין איר זכרון סאָסנעס געוויגט,
האָט האַרץ אירס געיאָמערט אין ביטער־געוויין...

געשטאַנען זיינען שוין דאָן פֿאַרפֿרילינגסטעג —
מיט לויטערע פֿרימאָרגנס, מיט געפֿרוירענעם טוי...
האָט געבענקט אַלץ דאָס מיידל, געבענקט אָן אַ ברעג —
נאָך היימוואַלד, נאָך פֿעלד שמעקעדיג־בלוי.

און געפֿאָרן איז לאה פֿון שאַפּ־אין־שאַפּ
קליידער צו נייען — פֿאַרשניידן אירע טעג...
די סאָבוויים אין קאָפּ — אַ קלאַפּ נאָך אַ קלאַפּ...
ס׳קלאַפּט־אוים די בענקשאַפֿט איר שטעג.

קומט לאה צוגיין איר פֿינצטערן שאַפּ —
מיידלאַך בלייכע געפֿאַרבט: באַקן, ליפּן רויט!
געשניטן טעג און רויטקייט פֿון אייגענער באַק —
האָט לאה אין די נעט פֿון אַ פֿרעמדער קלייד...

אַ שאָפּ

אַ גאַנצן טאָג קען זיך זון
צו גאַסט דורך פענצטער נישט פאַרקלייבן.
קען נישט געפינען דעם וועג
דורך לאַבירינטן
וועגט און אייזן.
דורך זיגזאַגישע שטעגן
צווישן מויערן.

ברענען לאָמפּן מיט שטעכיקן ליכט
איבער קעפּ
אַ גאַנצן טאָג...
נאַכט איז בעל־הבית דאָ...
ברענען ליכטער,
ווי צוקאָפּנס פון אַ בר־מנן...
אין שטילן שיין פון טאָג,
וואָס קומט אין שאָפּ קיינמאָל נישט אַריין.

היימוויי

היים מיין ליבע, צאַרטע און פאַרטראַכטע;
היים מיין ווייטע, צווישן וואַלד און טאָלן,
ווי די זון אין פרי,— אויפסניי אין מיר דערוואַכסטו,
ווען מיינע גאָלדענע יאָרן, ווי קאָרן דאָ זיך מאָלן.

דורך דער וועלט דער ווייטער איך טראָג דיך אין זכרון,
דורך די נייע לענדער, וואָס זיינען מילדער, שענער...
נאָר ווי זאָל איך פאַרגעסן, וואָס ליב איז פון געבאָרן,
אויף וואָס זאָל איך פאַרבייטן פון ליבסטן קול די טענער?

פאַרגאַנגענעס

מיין פאַרגאַנגענער זיידע, איך זינג דיר אַ ליד —
צו דיר, וואָס דו האָסט מיין פרילעבן געהיט.
צו טעג, לאַנג פאַרפלויגן, איך קער־זיך איצט אום,
איך נעם פאַר אַ האַנט דיך, איך רוף: מיט מיר קום!

מיין קינדהייט פאַרטראָגט־מיך אין וואַרעמער היים —
פון פרעמדקייט, פון וויטקייט, פון הילך און געשריי.
איך הער צו אַ מעשה'לע אין אַ ווינטערנאַכט־צו...
דיינע ווערטער מיר טראָגן, ווי אָדלערס, ווייט־וואו...

איך זע ווידער דיין פנים, דיינע אויגן, פול שיין —
איבער אַ זילבערנעם בעכער, פול דופטיקן ווייַן.
ס'זינגט מיט בטחון דיין גלויביקער ניגון.
די שטוב און דיין פנים אין ליכטער זיך וויגן.

איך זע דיך אין שווערע, אין וואָכיקע טעג —
מיט שטילקייט אין קול, מיט זאָרגן אָן ברעג.
פול גוטסקייט צו אונז און שטרענגקייט צו־זיך,
מיט ציטער, אַז אויסוואַקסן אַ גוטע זאָל איך.

אין טעג פון יום־טובים — ווער איז אַזוי נאָך, ווי דו,
פול יום־טוב און גלויבן אין הייליקער רו?
מיט דיין גוטסקייט און וואָרט איז פול אונזער היים.
יעדעס ווינקעלע האָרכט פאַרכטיק, געהיים —

צו דיינע ווערטער, די קנאַפע, פול ליבשאַפט און גלויבן.
ווי דער כשוף פון מעשיות, איז אַלץ איצט פאַרפלויגן.
אין די שורות פון ליד מיין קינדהייט נאָך בליהט...
ווי אַ בוים אין אַ סאַד, אין פרילינג, אין צוויט...

מיין פֿאָטער

דיין ליבשאַפֿט נישט ווייזן: נישט צעלאָזן די קינדער.
זיין ווי פֿונווייטן, און שווייגן, שטום.
נאָר די אויגן קוקן אויף אונז, ווי אויף וואונדער.
גלעטן און שמייכלען און נעמען אַרום.

מיין קינדהייט

בלוי איז מיין קינדהייט. זוניק און ראָז —
זומער אין וועלדער, ווינטער — אין פראָסט.
סאָסנעס 'און שנייען מיך נעמען אַרום.
קינדהייט, מיין ווייטע, קום־מיט־מיר, קום.

כ'געדענק די פרימאָרגנס: געלעכטער און גליק,
פרייד אַזאַ — קומען וועט קיינמאָל צוריק.
טעג, ווי די פויגל, אין בלויקייט פאַרפליען,
ווי וואָלקנדלאַך לייכטע, צו ווייטקייטן ציען.

אין שטילע פאַרנאַכטן מיט צאַרטקייט פאַרטוליעט,
אין זומער... אין ווינטער, ווען שניי זיך־צעהוליעט, —
זיץ איך לעם מאַמען און באָבען, אין שטיל.
שטערנס און שאָטן זיך שפרייטן אויף דיל.

צו מעשיות און וואונדער פאַרטראַכט איך הער־צו...
קינדהייט מיין ווייטע, וואו ביסטו איצט, וואו?

צו מיין היימשטאָט

איך האָב ליב מיין היימשטאָט;
די גאַסן, די גרויע —
די וועלדער, די גרינע, סאָסנאָווע,
וועלכע רינגלען זי אום,
אַרום און אַרום...
און פון די פעלדער — די ברייטע הרחבה.

כ'האָב ליב מיין היימשטאָט,
די געסלאַך, די שמאָלע.
אויף דעם שולהויף —
פאַר חיונה דער געראַנגל...
עס ציט־זיך אַ לעבן,
ווי פון פעך און פון סמאָלע —
נאָר האַנדל און וואַנדל,
און וואַנדל.

כ'האָב ליב מיין היימשטאָט.
די געסלאַך אין אומעט —
דעם טייכל, פון לאַנג שוין פאַרטריקנט —
אין טעג פון דעם זומער.
... אין טעג פון אַ פרילינג
דעם קלאַפּ און גערויש
פון פאַבריקן.

טריט, לאַנג שוין פאַרשטילטע.
שטימעס פאַרשאָטנט —
לעבן־אויף אויף מיינע היימישע גאַסן,
געשטאַלטן מיר נאָנטע,
פון צייט שוין פאַרהילטע,
שטייען־אויף, ווי אָונטן בלאַסע...

כ׳זע אונזער בית־עולם
דעם גרויסן, צו־ברייטן,
וואָס שלינגט נאָך אַליין
קברים, נאָך קברים —
און פון אונזערע קדושים —
אין טרויער פאַרהילטן —
דעם שוואַרצן זייל, וואָס רופט...
צו מערב, צו מזרח, צו צפון, צו דרום...

איך האָב ליב מיין היימשטאָט,
די מענשן, מיר נאָנטע,
די גאַסן, דעם וואַלד און דעם טייכל —
פון שטעט פון דער וועלט —
ווי אַ נאָנטע מיר העלט —
מיין שטאָט! איך זע דיך, פונווייטן!

אַהיים־צוריקקער

מײַן היים! דו האָסט זיך־געביטן, אויך איך בין שוין אַן אַנדערע...
ניטשאָ אין דיר דער אַלטער שטאָלץ, נישטאָ דער אַלטער בויג.
איך קער צו דיר זיך איצטער אום פֿון ווייטן וואָגלעך־וואַנדערן—
ווײַטע לענדער, ברייטע ימים וויגט אַנטציקט מײַן אויג.

דו האָסט שוין, ווי אַן אַלטע באָבע, אײַנגעבויגן דײַנע פּלייצעס,
ווי אַ מידער קאָפּ, געבויגן איז דײַן שטילער דאַך, די ווענט...
און איך? סימפּאָניעס פֿון וועלט און שטעט באַרוישן מיך, פֿאַרפּלייצן,
בליט און בלום פֿון ווײַטע לענדער אין מײַנע קליינע הענט.

איך קוק אויף דײַנע ווײַסע ווענט, אין דײַנע פֿענצטער־אויגן—
קינדהייט מײַנע קוקט אויף מיר און בענקט, און חלומט שטום...
לעבן מײַנס, וואָס טראָגט־מיך־אום שנעל, ווי פֿייל פֿון בויגן,
בלײַבט לעם דיר אַ רגע שטיל, פֿאַרקלערט זיך, קוקט־זיך־אום.

אָט־דאָ, דאַכט־זיך, נישט לאַנג צוריק, איז מײַן וויגעלע געשטאַנען,
אָט־דאָ, האָט מאַמע אָפּגעהיט די ערשטע, קליינע טריט...
ווי אָדלער־פֿליגלען, געפֿלאַטערט האָט דאָס האַרץ פֿון מײַן מאַמען
און מײַן יוגנט האָט, ווי ווײַסער סאָד, ווי בעז איז צווײַט געבליהט...

אַ לעבן אָפּגעפֿלאַטערט באַלד, דורך ווײַטער וועלט געפֿלויגן,
שטיי איך איצט מײַן ווײַטע היים, לעם דײַנע שטילע ווענט...
שטעט די גרעסטע און מדבריות פֿאַר מײַנע טונקלע אויגן...
ווי סטרונעס פֿון פֿאַרבענקטע פֿידלען וויברירן מײַנע הענט...

צו מיין פאָטער

מיר איז אַ שאָד איצט יעדן טאָג, וואָס איך פאַרברענג אין וואַנדער.
וואָס איך הער נישט דיין וואָרט און זעה נישט דיין געזיכט;
וואָס איך בין ווייט פון דיר און לעב אַזוי אַנדערש
אין אַ ווייטן לאַנד פון בלוי און העלן ליכט.

איך וואָגל דורך דער וועלט, ווייט פו היים, מיין שטילער.
פרעמדקייט רעדט צו מיר פון בוים און יעדן שטיין.
ווייט פון דיר, אַליין, ווייט פון מיינע ליבע,—
גיי איך נאָך אַ קלאַנג, איינזאַם און אַליין.

דורך אַלע טעג מיינע הער איך דיינע ווערטער,
זעה איך דיין געזיכט און דיינע דינע, ברוינע הענט.
דיינע רייד איבער מיר, ווי געטרייע, שטילע וועכטער
פירן מיך אויף וועגן, איבער אָפּגרונטן ביים ראַנד.

ווי זאָל איך דיר אויסדערציילן, וואו זאָל איך ווערטער נעמען
פאַר מיין ליבשאַפט, פאַר דעם באַנג אין מיר?
דורך דער וועלט איך גיי נאָך וואָס און נאָך וועמען?
איך וואַרט אויף דער רגע דיך צו זעהן און זיין לעם דיר.

ווידער זיין לעם דיר. לעם דיינע הענט געטרייע
און דיך צו זעהן און הערן דיין געזאַנג.
און אין דיינע אויגן, מיין פאָטער, דעם שטילן ליכט. און פייער
פון דיין וואָרט געדעכטן. דעם אמת און זיין קלאַנג.

פון מיינע עלטערן

איך האָב פון מיינע עלטערן געלערנט פאַר קיינעם זיך־ניט־בויגן,
זיין אין־זיך פאַרשטילט, שווייגנדיק. פאַרטראַכט.
ווי אָדלער אין דער זון, קוקן דעם לעבן אין די אויגן —
און אויף ליכטיקייט האָפן דורך פינצטערניש פון נאַכט.

פון מאַמען מיינער, געאַרבט האָב איך ליכטיקייט אין האַרצן —
און ליבע צו מיין ערד: זי איז אַזוי שיין.
מיינע טונקל־ברוינע אויגן, כמעט, ווי אירע שוואַרצע.
ווי די מאַמע מיינע, בין איך אויך געוואַקסן קליין.

אין מיין בלוט איך טראָג דעם שטאָלץ און איך פון פאָטער —
זיין זינגעוודיקער ניגון — פאַרשפונען אין מיין ליד.
איך האָב אַלס קינד, נאָך צוגעזען, ווי שיין און ערליך האָט ער
מויל און וואָרט זיינעם — מיט שטרענגקייט אָפּגעהיט.

איך האָב פון מיינע עלטערן געלערנט פאַר קיינעם זיך־ניט בויגן.
זיין אין־זיך פאַרשטילט, טראָגן אַ זינגעוודיק געמיט.
ווי אַן אָדלער אויף דער זון — קוקן דעם לעבן אין די אויגן.
דורך נאַכט, דורך קעלט, דורך שטורעם — איך טראָג מיין ליכטיג ליד.

אַ טאָג וועט זיין

אַ טאָג וועט זיין: כ'וועל דורכפּליהען דעם ים —
קומען וועל איך צו דיר, מיין פֿאָטער — דו, מיין טאַטע.
צו שטאָט מיינער כ'וועל קומען, פֿונוואַנען איך שטאַם,
נאָך יאָרן פֿון וואַנדער, נאָך יאָרן פֿון פּלאָנטער.

וועל גיין מיט דיר צוזאַם, גיין מיט דיר באַנאַנד,
איבער היימישע מיינע, פֿרײַ־שיינענדיגע גאַסן,
צושטויבן וועט דיין האַנט, דיין ליכטיג־נאָנטע האַנט,
יאָרן פֿון ווייטקייט, פֿון פֿרעמדקייט, פֿון האַסן.

איך וועל ווידער ווערן קינד, ווערן ווידער קליין, —
נאָך יאָרן שווערע — זיין אַ שטאַרקע און אַ גרויסע,
לעם אויגן דיינע אויסווייינען פֿאַרשטיינערטן געוויין
אין טרערן פֿריידיקע און הייסע.

פאַר אַ פּאָגראָם

פֿאַרשטילט, פֿאַרציטערט ווערן אונזערע אידישע הייזער.
די פֿענצטער, ווי אויגן אין קראַנקהייט פֿאַרמאַכט.
אויף די גאַסן געזאַנגען: אַ לויב דעם „דערלייזער."
אונזער טאָג ווערט אַ פֿינצטערע נאַכט.

ווי בעלמעס אויף אויגן פֿאַרלאָדנט די פֿענצטער
זיי בלישטשען ווי בלעך, און גלאָצן אין שיין.
אין טאָגיקן ליכט זיך־בענען געשפּענסטער.
זיי גיסן אַנגסט דורך די שויבן אַריין.

אינדערלופֿטן לויערן שוין נאָנטע געפֿאַרן.
עס רוישן, עס קומען אומזיכטבאַרע טריט.
מיט זיכערקייט פֿון הערשערס, פֿון האַרן,
שוואַרצע אָנזאָגן די שטומקייט היטן.

מאַמעס טוליען נענטער צו זיך יעדעס קינד.
שאָקלדיק, צעשראָקן די אויפֿגעוואַכטע אויגן.
מיר זיינען אַלע היינט הפקר, ווי בלעטער אין ווינטער.
הפקרות האָט איבער אַלעמענס קעפּ זיך צעצויגן.

די קראָמען אין מאַרק טוליען זיך נענטער צום אַנדערן,
מיט לאָדנס און טירן פֿאַרהאַקט.
הויך איבער אַלע קעפּ טראָגט זיך און וואַנדערט,
עס וויגט־זיך אַ שאַרף פֿון אַ האַק...

אונזערע גאַסן טרינקען־זיך אין פֿרומע קאַטוילישע געזאַנגען,
מען זינגט פֿון געטלאַכסטער ליבע...
האַס, שנאה, סם און געפֿאַרן ווערן אינדערלופֿטן צעהאַנגען,
ווי שטריק, ווי שווידער און גליווער...

פֿלוצלונג געשרייען... אַן אָנזאָג: זייט צוגעגרייט!
די הימנען אויפֿגעהערט. המון איז געבליבן שטיין.
הייזער פֿאַרבן־זיך אין וואַרימסטן צונטער־רויט.
אין אונזערע אידישע פֿענצטער פֿליט דער ערשטער שטיין.

נאָכ'ן פּאָגראָם

דער שווערער, שוואַרצער זייל אויפ'ן בית־עולם אין ביאַליסטאָק
איז דער עדות פון טרויער, וואָס אייביק ברענט
אותיות און נעמען פון קדושים
אויף זיינע פּאָלירטע פיר ווענט.

צו מזרח, צו מערב, צו צפון און דרום
דער זייל פון טרויער צו דורות רופט.
צו דורות און דורות. זיין ברענענדיקער צאָרן
מאָנט דין וחשבון אין דער פאַרגליווערטער לופט.

די בלוטיקע טעג וועלן קיינמאָל אַנטשוויגן ניט ווערן!
עס וועלן ניט אָפּגעמעקט ווערן די נעמען פון די פיר שוואַרצע ווענט.
זיי רופן אין טרויער צו זיך מענשן פון אַרומיקע וועגן
מיט אומצייליקע פינגער פון הונדערטער הענט.

דורך דער וועלט

איך גיי אָפּט אַרום — מיין קאָפּ איז אין די וואָלקנס,
מיין אויג צו די בערג, מיין טראָט לעם ים.
אַליין בין איך אַן אָפּגלאַנץ פון אַ ווייטן מאָרגן.
בליט אויף מיין פּנים ליכטיקייט און פלאַם.

פון שטאָט צו שטאָט איך גיי. דורך גרויזאַמע מדבריות.
וויברירט אין מיר די שטילקייט פון זיין־מיט־זיך־אַליין.
פון די שטעט די שרעקלאַכע אַכזריות —
רופט־זיך־אין־מיר־אָפּ, ווי אין דעם ווינט ס'געוויין.

ווען נויט פון מיינע ברידער עכאָ'ט, ווי אַ שטורעם,
ווערן מיינע שורות צער און אויסגעשריי.
אין גאַנג דעם ליכטיקן צו דעם פרייהייטס־טורעם
מיט ברידער פון אַלע לענדער טראָט אין טראָט איך גיי.

איך גיי אַרום אָט־דאָ. הער־זיך־צו צו אַלעם.
דאָס לעבן זינגט אין מיר, ווי כוואַליעס אין דעם ים.
איך ווידערהאָל געזאַנגען פון פריידן און פון דלות
און איבער מיר צעבליצט־זיך אויפגייענדער פלאַם.

לידער מיינע

לידער מיינע רוען אויף די צווייגן,
ווי שטילע פויגלען אין אַ זומערדיקן טאָג...
מיטאַמאָל דערוואַכן זיי פון שווייגן,
הויבן־אויף דעם בלויען, שטאָלצן קאָפּ.

ברייט צעעפענען זיי די אויגן,
זיי באַהעפטן־זיך מיט שטראַליקייט און שיין...
און טרינקען אַלץ, וואָס זאָל אין וועג נישט קומען,—
פּיין צו פרייד, — ווי בעסטן וויין.

זיי לייגן־זיך־אויסרוהען אין שטילע שורות,
ווי אויף בייטן פון אַ צעאַקערט פעלד,—
זיך־אָנגורטן מיט נייעם מוט און גבורה,
צו זינגען מיט דער שיינקייט פון דער וועלט.

איך גיי אין מיטן וועלט

איך גיי אין מיטן וועלט, איך הער אַ ווייטן קלאַנג,
איך בייגק און גאַר, עס כישופ'ט מיך אַ ניגון...
די נשמה פון דער וועלט טראָגט פליגלען פון געזאַנג,
וויגט זיך אין נגינה פון זיך־אַליין־פאַרוויגן...

צו ניו יאָרק

דאָס פּנים פון ניו-יאָרק

לייכטער, ליכטיקער געזאַנג.
הייזער־טורעמס הויך און שלאַנק.
הויך אין הימל שלאַנקע קעפּ,
האָדסאָנ'ס וואַסערן — בלויע צעפּ.

העכער, העכער דיינע ווענט.
אַ פּולער בעכער לעבן ברענט.
הויך אין הימל דיינע הענט —
אייזן, גלאָז און גרוי צעמענט.

פענצטער־אויגן צו דער וועלט
אָפן, ליכטיק, ניט פאַרשטעלט.
עס וויברירט דיין שטאָל און גלאָז
אין דעם סוחר און מאַטראָס.

אַלע נאַציעס קוקסטו אָן.
ניט פאַרגעסט דיין אייגן טאָן:
בריקן, סאָבוויי, קאַר, וואַגאָן,
שטאָל און אייזן און בעטאָן.

זינגסט דיין ליד פון פרייד און פראַכט
אין גאָלדן טאָג, אין בלויער נאַכט.
איבער אַטלאַנטיק און האָדסאָן
אין בריקן, טורעמס אָנגעטאָן.

ניו-יאָרק

דיין פּנים,
פיל׳פּנימ׳דיק.
אַכטמיליאָנ׳פּנימ׳ער, זעכצן מיליאָן אויגן
זעהען דעם האָריזאָנט דיינעם.
דיין קאָפּ,
דער אָדלערשער
אין וואָלקנס.
דיין האַלדז — עמפּייער סטייט, ראַדיאָ־סיטי.

האַרץ דיין
האַרצלאָזער,
אַכטמיליאָנהערצער
קלאַפּן אויס אין דיין מדבר׳קייט
דעם וויינעשריי
אויף ציין פון מאַשינען.
דיין געוויש, —
ווי גערויש פון ים.

דיין אַכטמיליאָניקער אָטעם גייט־אויף,
ווי רויכן פון בערגקעפּ אין הויכן.
דיין ריר
וויברירט מיט שטאָלענעם געפלעכט
איבער די האָדסאָן־וואַסערן.
און די בריקן געצווייגענע,
ווי סטרונעס איבער האַרפן, —
איבער דיין הייסן, שלאַנקן קערפּער, ניו־יאָרק!

ווי שטראָמען אין ים, —
די מענגעס מענטשן אויף דיינע גאַסן.
אַלע לשונות פון דער וועלט
וויברירן אין דער לופטן,
ווי ניגונים
פון בעטהאָווענ׳ס סימפאָניעס.
לעבעדיק
מיט לשונות פון דער וועלט
איז דיין שטים, איז דיין אָטעם, ניו־יאָרק!

מי

די זון רופֿט דורך די ברייטע פֿענצטער אַ גאַנצן טאָג...
און שיקט שלוחים — הייסן פֿורפֿור.
און באַגורטלט מיט רויטע פּאַסן פֿרייד
דעם טיש און די מאַשינען.
און קען קיינעם נישט דעררופֿן, קיינעם נישט געפֿינען—
אַרויסצוגיין אין גאַס, פֿאַררייסן דעם פּנים צום הימל,
אָפּעטעמען און זאָגן:
ס'אַראַ זון איך האָב אויף גאַסן היינט געפֿונען!
דער טאָג גלעט די אייגעבויגענע פּלייצעס,
מיט ליכטיקייט פֿאַרפּלייצט זיי.
פֿאַלט־צו, ווי אַ גוטע חבר'שע האַנט צו אַקסלען
און זאָגט:
קום! קום, זע מיך, דעם טאָג, די זון.
איך גיי שוין באַלד אַוועק און דו האָסט גאָר מיך נישט געזען נאָך...
וואָס בין איך אָן דיר? וואָס?
אויב דו מיט דיינע אויגן זעסט מיך נישט, פֿאַרגעסט מיך,
באַוואונדערסט נישט מיין שיין...
די מענשן זיצן איינגעבויגן. מאַשינען בליצן—פֿייל פֿון בויגן.
נאָדלען רייסן־אויף די שטילקייט, ווי אַ דונער דעם זומערדיקן וואַלד...
צום לייכטן שטאָף די אויגן צוגעצויגן.
דעם לייכטן גוף אין נייען איינגעבויגן.
ווי דער אייזן צום מאַגנעט — נישט אָפּצערייסן.
און מען הערט ניט אייגן שטים, ניט זיך־אַליין, ניט פֿון דער זון
דעם וואַרעמען הימן...
ניט פֿון אייגן לעבן דעם געוויין, פֿון בלוט און ביין, פֿון אייגענעם געביין.
עס זיצן מענשן ביי מאַשינען מיט שווערער מי אַרומגענומען.
די זון רופֿט דורך די פֿענצטער אַ גאַנצן טאָג...
און קען די מענשן ניט דערופֿן...
עס האָבן שוין פֿון לאַנג פֿאַרגעסן די,
ביי וועמען טאָג איז פּלאָג און יאָך און מי,—
די פֿרייד פֿון זון אויף גאַסן.
קלאַפּ פֿון שאַפּ, נאָדלקריץ,
שטאָליקער מאַשינענבליץ
האָט זיך פֿאַרקליבן אין די גופֿים
אָנשטאָט דעם שטילן שטראַל פֿון ליכט... פֿון שיין...

אַלע נאַציעס

אַלע נאַציעס האָבן דיך געבויט אין שווערער נויט.
מיליאָנען מיילער האָבן דאָ געזוכט דיין ברויט.
הויך און שלאַנק און ליכטיק דיינע ווענט —
ווייס, שוואַרץ און געל דיינע אַרבעטער־הענט.

ווי וואָרעם בלוט

ווי וואָרעם בלוט דורך אָדערן, שטראָמט דורך דיר, מאַנהעטן,
בראָנקס און ברוקלין, איסט־ריווער און האָדסאָן,
טייכיקע, פאַרקאָוועטע בראַסלעטן
אויף דיינע אָרעמס אָנגעטאָן.

ווי וואָרעם בלוט, פאַרפולן דיך די מענטשן —
מיליאָנען, פון אַלע עקן וועלט.
אין יאָך פון טאָג דיך שעלטן זיי און בענטשן
אויף לשונות אַלע פון דער גאָרער ערד.

הונגער אין ניו־יאָרק

די רייכסטע, גרעסטע שטאָט איז פול מיט הונגעריקע מענשן!
זייערע פינגער שטאַרצן העכער פון עמפּייער סטייט!
און מאָנען ברויט פאַר קריטשעדיגע ציינער,
אין הונגער פאַרביסענע,
און מאָנען ברויט
פאַר מיילער פאַרשמאַכטע!

אַריבער העכסטע דעכער שרייען צום הימל
קאַלטע, הונגעריקע הייזער!
איבער איבערפולטע גאַסן און געפּאַקטע סקווערן
ברענען מיר הונגעריקע אויגן
פון צאַנקענדיגע מענשן, פון קינדער! פאַרבלייכטע
אין נעגל פון הונגער!

די רייכסטע, גרעסטע שטאָט איז פול מיט הונגעריקע מענשן!
אָט דער געשריי פאַרהילכט מיר דער גערויש פון סאָבוויי.
די סאָבוויי זינגט־מיר דעם טאַקט פון הונגער.
הונגער! שרייען און קריטשען די רעדער!
שרייען־מיט־גערויש־אַריין אין אָפענע, זאַטע, טויבע פענצטער...

הונגער!
איבער פרילינגדיקע, איבער זומערדיקע גאַסן!...
הונגער פאַרהילכט מיר אַלע לידער,
אַלע ווערטער, אַלע אויסגעשרייען, אַלע קלאַנגען
און די שיינקייט
פון דער רייכסטער, גרעסטער, שיינער שטאָט ניו־יאָרק!

אין שורות פון מיין ליד

אין שורות פון מיין ליד דיין געזאַנג נישט אויצוזינגען:
דעם געוויש פון דיינע רעש'דיגע באַנען,
דעם געדראַנג פון דיינע טומלדיקע גאַסן —
דעם אויפגעלאַף פון אַלע הויזן, ראַסן,
דעם עלנט פון דיין טאָג, אַ גרויען, בלאַסן, —
אין שורות פון מיין ליד נישט אויסצוזינגען.

אין שורות פון מיין ליד נישט אויסצוזינגען
דעם געוויין פון דיינע הונגעריקע הייזער,
דעם געזאַנג פון דיינע בריקן, שטאָל און אייזן...
דעם שווערן יאָך פון ווייסע ברידער
און פון שוואַרצן אומעטיקן ניגער —
אין די שורות פון מיין ליד נישט אויסצעווייִנען.

אין שורות פון מיין ליד נישט אויסצוזינגען
דעם זיפץ פון טאָג דיינעם, דעם יאָכיקן,
דעם זיפץ פון ברידער ביי מאַשינען,
דעם זיפץ פון אויגן אין באַגינען,
וואָס לויפן דאַרן ברויט פאַרדינען,
זוכן אַרבעט — נישט געפינען...
אין אַ ליכטיקן באַגינען —
פון יעדן טאָג דיינעם, דעם וואָכיקן,

אין שורות פון מיין ליד נישט אויסצוזיפצן,
אין די שורות פון מיין ליד נישט אויסצוזינגען.

ים

ים

ים! איך האָב זיך פֿאַרליבט אין דיין אָנסופֿ'יקן פּנים,
אין דיינע אומאויפֿערלאכבע רייד.
אין דיין האַרץ, וואָס איז פֿול מיט אומרו און שלום,
מיט אויפֿברויז און שטילקייט, מיט שטורעם און פֿרייד.

אין דיר, וואָס דו שטרעבסט פֿון אייביק ביז אייביק.
שלומ'דיג שטרעקסטו צו וואָלקנס דיין האַנט.
לעם דיר ווער איך שטיל און רואיק און גלויביק.
איך, אַ מענש לעם דיין ברעג, צווישן שטערן און זאַמד.

אויפֿין ברעג

איך שטיי ביי דעם ים. איך זעה זיין געראַנגל,
איך הער פֿון זיין אָפּגרונט די שטים...
דוכט־זיך־מיר־אוים, איך אַליין ווער פֿאַרוואַנדלט
אין זיין וועל, אין אַ טראָפּן פֿון אים.

אָט שטייג איך אויף כוואַליעס, אָט פֿאַל איך אין טיפֿן,
אָט ווער איך געבוירן, פֿאַרשווינדן איך ווער—
צעשלאָג־זיך אָן שפּיציקע ציינער פֿון ריפֿן...
אָט בין איך נישטאָ מער... און ווידער־איך־ווער...

ביים ים

געזאַלצענע לופט און געזאַלצענער ווינט.
וויגן זיך שיפן, ווי ביי מאַמען אַ קינד.

שיפן פאַראַנקערט ביים שוימיקן ברעג—
אויסגעזען, אויסגעוועז, וואו נאָר אַ וועג.

מיט ווינטן און וועלן זיך איבער אָפּגרונט געטראָגן,
ווער וועט אונז, די פלינקע, פון אייך איבעריאָגן?

מיר, שטאָלענע, שנעלע, ווי פייל פון דעם בויגן—
דורך נעכט אויף די ימים מיט וואַכיקע אויגן.

איבער תהומען און כוואַליעס לידער געזונגען,
ניגונים געשפונען מיט שטאָלענע לונגען.

הערצער פון ימים אינצווייען געשניטן
און שוימיקע גופים געטראָפן אינמיטן.

שטיל דרימלען שיפן ביים שוימיקן ברעג—
עס דרימלען אויף מאַסטבוימער שטורמישע טעג...

וויגט ים די שיפן ביים זאַמדיקן ברעג,
חלומ'ען שיפן פון ווייטקייט און וועג.

געזאַלצענע לופט און געזאַלצענער ווינט.
וויגט ים זיינע שיפן, ווי די מאַמע איר קינד.

ביים ים

ס'איז מיר גוט אָט דאָ, ביים ים, ביים ברייטן,—
ווי ס'איז גוט דעם ווינט אינמיטן וועלט.—
איך קען ניט קיינעם צו זיך, קיין צווייטן,
וועלכער זאָל וויליג אַזוי אויפנעמען ווינט און קעלט.

ווייט פון מיר איז היינט דאָס גליק פון שטילע הייזער...
מיין גליק, ווי וועלן, טראָגט־זיך. ווי שוים אינמיטן ים.
ווינטן ווינטערדיגע, בייזע,
רייסן לעבן מיינעם... אָן אַ צאַם.

ניט אַנטמוטיגן וועט איר מיך, ווינטן בייזע!
אויף אומגליק נייעם — מוטיק זינג, מיין ליד.
אָנשטאָט טרערן גיסן — הייסע, הייסע.
פראָסטיג איך מיין שורה... גליהיג אייזן כ'שמיד—

איך רוף אַלעמען: מוטיק זיין און מונטער.
ווייל מוט און מונטערקייט פאָדערט אונזער וואָר:
ווען דאָס לעבן בליצט מיט רויט, ווי צונטער—
העלער, העלדישער זאָל קעמפן אונזער דור.

סאיז מיר גוט אָט דאָ, ביים ׳ים, ביים ברייטן,
ווי דעם ווינט איז גוט אינמיטן וועלט...
ווייל צו אונזער דור, קען איך ניט קיין צווייטן,
וואָס זאָל אַזוי מוטיג קעמפן און ניט גליווערן אין קעלט.

דער האָריזאָנט...

דער האריזאָנט פֿאַרפֿוצט־זיך היינט אין צעגליטע פֿליגלען
און גיט אַ פֿייערדיקן טרונק דעם פֿאַרנאַכטיק־שטילן ים...
צעגיסט זיין ליכט אויף בערג און ווייטע היגלען
און לעשט־זיך־אויס מיט זיי צוזאַם...

ים

הימל און ווייטקייט. פֿערלמוטערפֿאַרבן...
שטילקייט אין מיר. און אַ שטים אויפֿהעלט...
אין אומעט ווערט גוט מיר ביז אויסגיין, ביז שטאַרבן—
ביים ברעג זיין אַ זעמדעלע צווישן קינדער פֿון דער וועלט.

דער ים

פּערל. גאָלד. זילבער און הימל.
װעלנגעװיג. בענקשאַפט און ליד.
צױבער־געזאַנג. געװיג, װי אין דרימל.
ים און כװאַליעס. ים! נעם־מיך־מיט.

נעם מיך און טראָג־מיך צו לאַנד און צו לענדער,
איך װיל זײַן דײַן ניגון און זינגען, װי דו.
אין שימער פון זון לױכטן און בלענדן,
אין אײביקן אומרו זינגען פון רו...

אייביקע לידער

ברוין איז דער זאַמד ביים פּאַסיפישן ברעג,
אין אַ גאָלדענעם חלום מיין טאָג דאָ פאַרשוועבט.
וואו דער ים איז פאַרוועבט מיט כוואַליעס און שוים —
וויגט־זיך מיין זומער ביים ברעג איבער תהום...

איך שטיי־אויף פאַרפרי דאָ, מיט'ן גאָלד פון ניי־טאָג,
איך נעם־די־וועלט־אַרום, רעד צום ים און זאָג:
„ים, כ'האָב־דיך־ליב, נעם־מיך־מיט, כ'בין, ווי דו...
אין מיין אויג וואוינט דער הימל און איך ווייס נישט פון רו."

צעלאַכט־זיך דער ים און אים ענטפערט די טיף...
דערשפּיר איך סכנה, ווי אין שטורעם אַ שיף...
ווענד איך מיין פּנים צום ים און איך פרעג:
„צו וואָס איז דיין שטרעבן? דיך צאַמט דאָך דיין ברעג!...

קומט אַ וועל און צעשיט־זיך אין פּערלען, אין שוים,
קומט־אָן־אַנדערע־אָן און פאַרשווינדט אין תהום...
„געבוירן דאָ ווערן און ווערן צעשטערט —
דאָס איז דער גורל, וואָס איז אונז באַשערט"...

„די כוואַליעס פאַרשווינדן, נאָר בלייבן וועט ים —
ווען די פאַרגייסט, זיינען מיליאָנען פון נייע פאַראַן"...
אַזוי זינגט מיר דער ים אָן אויפהער זיין ליד,
בראשית'דיק יונג און אויף אייביק נישט מיד...

ביי דעם ברעג פון פּאַסיפיק איז אַ ישוב פאַראַן...
האָב איך זיך פאַראַנקערט, ווי אַ שיפל ביים ים,
צום סוף האָריזאָנט מיינע אויגן כ'בינד צו,
די אייביקע לידער פון ים הער־איך־צו...

אייביקער ים

ים, ים, אייביקער ים! איך בין צו דיר היינט געקומען ריידן —
פֿאַרנעמען דיין אייביקן שטרעבן, דיין שטומען, דיין אייביקן וואָרט...
עס איז מיר היינט ענג אין די שטעט, ווייל איך מיט שטאָט היינט
זיך שיידן,
זוך איך ׳לעם דיר, ים, דעם אמת, זוך איך לעם דיר היינט אַן אָרט.

מיינע אויגן ווערן רואיק אין ברייטקייט. ס׳איז נאָנט מיר דיין
אייביקער שטרעבן —
ס׳איז ברייט ווי דיינע וועלן, ים, מיין קליינינקע, מענטשישע האַרץ.
אונזערע שטעט, ווי דו, אָ, ים, קאָכן אייביק מיט מענשן און לעבן —
פֿילפֿאַרביק איז ס׳לעבן ביי אונז... און צייטנווייז נאַכטיקייט־שוואַרץ.

וואָס וועסטו, ים מיינער, וואָס וועסטו היינט מיר אָנזאָגן?
ביסטו באמת באַפֿרייט? אפֿשר שטיקט דיך דיין ענדלאָזער ברעג?
וועלן און שוימען אין רעש — אין אייביקן, שטראָמיקן יאָגן —
קומען און פֿליסן צוריק אויף צווישנערדיקן וועג...

פֿאַרנעם, פֿאַרנעם, ים, מיין מענטשישן, צונגישן לשון!
צעוויג אויף דיינע וואַסערן ברייטע מיין פּיין און מיין וויי.
מיין אומעט, וואָס לעם דיר, ווערט שטיל, ווי זון, פֿאַרלאָשן.
גייט אויף ווידער אין שטאָט איבער־מיר — אין ליאַרעם, אין הילך,
אין געשריי.

ים, אייביקער ים! איך בין געקומען מיט דיר היינט ריידן —
פֿאַרנעמען דיין אייביקן שטרעבן, דיין שוימיקן, דיין אייביקן וואָרט.
שטיי איך לעם דיר, ים. איך קען זיך מיט דיר ניט צעשיידן:
דיין אייביקער אומרו, ווי מיינער, זוכט און געפֿינט ניט קיין אָרט.

פֿאַרנאַכט בײַם ים

די צאַרטע פֿאַרבן פֿון פֿאַרנאַכט
רוהען איבער בערג און ים.
דער טאָג האָט שוין זיין אויג פֿאַרמאַכט
און גייט אין וועג מיט נאַכט צוזאַם.

די וועלן ווערן בלויגעזאַנג,
זיי וויגן שטיל אַן איינזאַם שיף.
זיי גייען זייער אייביק גאַנג —
צו ווייטקייטן, פֿון תהום און טיף.

איך שטיי אַליין ביים ברעג אָט דאָ,
מיין אויג געווענדעט צו בערג אינדערהויך.
איך זינג מיין ליד אין צאַרטער שעה
און ים מיר ענטפֿערט: איך זינג אויך.

ווערט מיין האַרץ ווי וועלן ברייט —
און אַלץ אין מיר ווערט לויבגעזאַנג.
ביים שטילן ים, מיט בערג און ווייט,
אין שטילער שעה פֿון זונפֿאַרגאַנג.

צעגליטע בראָנז

צעגליטע בראָנז און גאָלד. סאַפּירן און אָפּאַלן.
און די זון שוין גרייט איז צום פֿאַרגיין...
די ליכטיקייט צעשטראַלטע אין שאָטנס ווערט פֿאַרפֿאַלן.
די זון זיך־זעגנט: אָ, ערד מײַנע, ביסט שיין!

די אינזלען הילן־זיך אין נאַכטיק־בלויע קליידער.
ווי וואָלקנס ליגן זיי ביים האַריץ פֿון האָריזאָנט.
זיין בלוי־גאָלד־גרינע ליד זינגט דעם ים כסדר
און ביי דעם ברעג אָן אויפֿהער ברוגז עפּעס מאָנט.

מיין אויג איז פֿול מיט יום־טובֿ'ליכט און פֿאַרבן,
מיט אינזלען, ברעג, מיט אייביקייט פֿון ים.
אין שטילער שעה, ווען זון איז גרייט צום שטאַרבן,
זע איך: נישטאָ קיין נאַכט. נאָר ליכטיקייט איז פֿאַראַן.

איך שטיי אַליין אָט דאָ. אַ שטילע, ווי אַ וואָלקן.
איבער פּנים מיינעם ווינט זיינע פֿליגלען שפּרייט.
איך זינג מיין ליד צום מענש פֿון פֿרייען מאָרגן
אין העלער שעה, ווען זון איר ליכטיקייט פֿאַרזייט.

ים ביינאַכט

רעדט לבנה צום ים אויפ'ן לשון פון זילבער און זוּיבער,—
בליצן די אויגן פון ים און טרוימען און שוימען פאַר פרייד...
פאַלט די נאַכט אויפ'ן ים און זינגט אין פאַרחלומטן צויבער,
און שענקט אין פאַרליבטקייט דעם ים איר פּרעכטיקע שוואַרץ־בלויע
קלייד.

שטייט די נאַקעטע נאַכט ביים ברייטן, אומענדלאכן וואַסער,—
שימערן שאָטנדיק שפּיגלען און די וואַסערן מורמלען געזאַנג...
דאָס פאַרבענקטע פּנים פון נאַכט פאַרגייט און ווערט בלייכער
און בלאַסער.
טרייסט דער ים די נאַכט מיט אומענדלאַכן אומעט און באַנג.

שיקט די לבנה דעם ווינט. שפּילט ער לבנה'יגע לידער—
צעזייט ער זילבערגעוועב אין נעצן פון ליכטיקן פּענט...
די לבנה, דער ווינט און די נאַכט זיך־טרעפן אין תהומיקן נידער,
זיי האַלדזן דאָס פּנים פון ים מיט טויזנטער בליציקע הענט...

ביי די שוועלן

איך שטיי ביי די שוועלן פֿון טאָג און פֿון נאַכט.
לויטערקייט, בלויקייט צעגליט זיך אין ראָז...
דער הימל, ווי אין טאָג פֿון בראשית, פֿאַרטראַכט.
דער ים ווידערהאָלט די געזאַנגען פֿון גראָז.

דער פּנים פֿון ים איז אין צווייען צעטיילט.
איין אויג צו דער נאַכט און די אַנדערע גליט.
מיט ליפּן פֿול פֿייער ער זינגט און דערציילט
די אייביקע סודות פֿון שיינקייט און ליכט.

שטילקייט

איך שטיי איבערן שטילן פּנים פון ים...
זיינע שטראָמיקע ברעמען די אייביקייט וויגט.
צו אומענדלאכקייט שפּרייט ער זיין וואַסערדיג האַנט
און זינגט צו די וואָלקנס זיין אייביקע ליד.

פֿאַלן מעוועס אויף אים מיט בענקשאַפט אַראָפּ,
שרייען־זיי־אויס פון בענקשאַפט דעם וויי...
שאָקלט דער ים מיט זיין שוימיקן קאָפּ
און רעדט זיין אייביקן לשון מיט זיי.

שטיל איז אָט־דאָ. קיין איין מענשלאכע שטים.
נאָר הימלען און ים, און מעוועס, און איך...
איך שטיי אַ פאַרשטילטע און האָרך־צו צו אים.
שוועבט פאַר מיין פּנים פון תהום דאָס געזיכט...

צום ים!

דער גערויש פון שטאָט פאַר'רעש'ט מײַנע רייד...
דאָס ליד פון שטאָט פאַר'רעש'ט מיין ליד...
הויב־אויף דיין קאָפּ, מיין בלויע פרייד,
מיר זיינען יונג, מיר האָבן ליב...

לאָמיר אַוועקגיין צום ברעג פון ים,
לאָמיר אַוועקגיין אין בלויען פעלד—
דאָרטן דערזעהן דעם הימל אָן צאַם,
דאָרט דערזעהן די פיר עקן וועלט.

ביי די עקן וועלט וואוינט דער ווינט—
פון צאַמען פריי, זינגט גרינער ים...
לאָמיר זיך לערנען, ווי צוערשט אַ קינד
זיין ניט געפּענטעט, זיין ניט געצאַמט.

דער גערויש פון ים באַפרייט מיינע רייד,
די וועל וואַשט־אָפּ די זאָרג פון שטאָט...
הויבט אויף איר פּנים, מיין בלויע פרייד,
שטראַלט־אויף אין מיר און אין מיין טראָט.

לאָמיר זינגען פונדאַנען צו ווייטע שטעט,
ווי ס'זינגט צום ברעג די וועל פון ים:
ברידער־מענשן! ס'איז קיינמאָל ניט שפּעט
צו באַפרייען דאָס לעבן פון קלעם, פון צאַם!

מיין אויג קוקט פריי אין ברייטער ווייט.
מיינע לונגען טרינקען געזאַלצענע לופט...
ווי פליגלען, ווערט מיין וואָרט באַפרייט
און ס'גיסט זיך אָן מיין וואָרט מיט רוף.

מיט אים שפּאַצירט

איך האָב מיט אים שפּאַצירט, ווייל דו ביסט נישט געווען.
איך האָב אויף יעדן איינעם דיין אנגעזיכט געזעהן.

ער איז מיט מיר געגאַנגען און האָט ווי זון געברענט —
פון באַריר דעם קלענסטן פון מיינע קליינע הענט.

רייד האָט ער גערעדט, וואָס גיבן רו און פרייד.
איך האָב זיך גאָרניט צוגעהערט צום קלאַנג פון זיינע רייד.

איך האָב נאָר דיך געזוכט, איך האָב נאָר דיך געזעהן.
איך בין צווישן טויזנטער מיט דיר אַליין געווען.

אין אַ זומערדיקן אָוונט

דו ביסט צוגעגאַנגען, שטיל געזאָגט: גוט נ'אָוונט,—
האָסט מיר אויסגעשטרעקט דיין צאַרטע האַנט.
האָב איך דערזעהן פאַר זיך רייפע פעלדער קאָרן,
דערהערט פון זאַנגען דעם געזאַנג.

מיר האָבן שפּעט שפּאַצירט דערנאָך דורך דער נאַכט דער בלויער,
געזעהן מיליאָנען פייערלאַך פון שלאָפנדיקער שטאָט...
אין קלאַנג פון דיינע רייד האָט זיך־געהילט מיין אויער,
שטיל־איך־מיר געזונגען האָט דיין נאָנטער טראָט.

די נאַכט האָט זיך געטוליעט אין איר שטילסטן אומעט,
בלייכע שטערנס האָבן אָנגעזאָגט: באַלד קומט אַ נייער טאָג.
יעדער איז געוואָרן, ווי אַ העלער טאָג פון זומער—
ס'האָט פרייד געפרעגט אָן ווערטער: האָסט מיך ליב? אָ, זאָג...

איז גוט

איז גוט דיר אָנטרעפן צום ערשטן, ערשטן מאָל
און טיף אַריינקוקן אין דיינע טיפע אויגן.
דיין שטים צו הערן, ווי אַ ווייטן ווידערקול,
וואָס לעבט אין פרילינגס־וועלדער, ווי אַ זילבער־נעץ פאַרצויגן.

דיין ברויגעם פנים זעהן און טראָגן אים מיט זיך,
דיך איינגאַנצן מיטנעמען אויף איינזאַם־שווערע וועגן.
לויכטסט־אויף אין מיר, ווי פיר פאַרטאָג דאָס ליכט,
דו ברענגסט אַ נייעם טאָג, פול פרייד אָן ראַנד, אָן ברעגן.

דיינע הענט — זיי זיינען גוט, און מילד און טראָגן שיין —
זיי ציען־זיך פאַרבענקטע, ווי טונקל־צאַרטע בלומען.
מיט דיר איז פול מיין טאָג, ווי אַ כוס מיט קידוש־וויין,
ווען איך גיי און קלער פון דיר, מיט פיין אַרומגענומען.

ווייסטו?

דיינע הענט... ווי פון בלומען שלאַנקע בעכערס
זיינען זיי אָפּן און צאַרט...
דערמאָנען מיר לייכטע, לופטיקע פּעכערס
אין אַ הייסן, זוניקן לאַנד.

ליב איז מיר פון הענט דיינע דער אויסדרוק און די ליניעס...
שטיל און פאַרשלאָסן. שטום.
און די אויגן דיינע ווייטע — סודות'פולע ספינקסן —
נעמען מיך אַרום.

שפּעטער אָוונט. איבער אונז די לאָמפּן ברענען.
ווייס, אָן שאָטנס, ניכטער שניידט־זיך ליכט.
וואָס פאַר אַ כישוף זינגט אויף־מיר פון דיינע ברעמען?
ווי מיין ליד, פאַר מיר, — דיין אומעטיק געזיכט.

איך זעה נאָר דיך. ביסט ווי זון און בלומען.
און דער נאָמען דיינער — זילבעריק און דין.
דער ווינטעראָוונט ווערט מיר גליהיק זומער,
די ווענט, די קאַלטע — זאַנגענגאָלד אין גרינס.

און דיין שטים — מידער, שפּעטער ניגון —
וואַרעמט און שטילט — ווי רו...
איבער מיר אין בלויקייט שטערנוועגן וויגן
ווייטע עכאָ־רופן: דו...

ליב אַזוי אין שטילקייט זיצן דאָ און זעהן דיך...
ווי אין אַ קאַלטן טאָג — זיך וואַרעמען אין זון.
ליב מיט ווערטער שטילע זיך צו דיר ווענדן,
און צוהערן צום ניגון, וואָס זינגט אין מיר דערפון.

ווי צו בלויע בערג — מיינע אויגן ווענד איך,
צו דיר, מיין ליבער. ווייסטו דען דערפון?

אין שעה'ן שפּעטע

אין שפּעטע שעה'ן פון דער נאַכט
איך טראַכט פון דיר, איך בענק נאָך דיר.
צו וואָס און ווער האָט דיך געבראַכט
צום שוועל פון מיין פאַראיינזאַמט טיר?

פאַרוואָס איז נאָנט מיר דיין געזיכט?
איך פרעג און וויים עס נישט אַליין...
נאָר כ'ציה צו דיר זיך, ווי צו ליכט,
ווי נאַכט צום טאָג, וואָס ועט אויפגיין.

פון בוים צו בוים

פון בוים צו בוים ציהען־זיך צווייגן,
ווי באַגריסונג פון אונזערע הענט.
געזאַנגען אין שטאַמען ליגן און שווייגן,
איך האָב זיי אין שטילקייט דערקענט...

און וואַסערן שטילע דעם הימל דאָ שפּיגלען.
קיל איז די פרישקייט און טיף...
מיר שטייגן אויף שטעכיקע שפּיצן פון היגלען
אַלץ העכער און העכער אַרויף.

צו דיר

מיר איז גוט מיט דיר. מיין האַרץ טאַנצט פאַר פרייד—
און זינגט צו דיר, ווי אין אַ זומערטאָג דער וואַלד.
ווי קוועקזילבער די צייט אַנטלויפט.
איך בענש אונזער טאָג, וואָס ווערט פאַרלאָשן באַלד.

געזאַנג און לידער. זון און ים און דו.
פרוכט און ברויט, און וואַסער, און שיין פון בלויען טאָג...
לייכטע הויכע וואָלקנדלאַך זיך טראָגן וואו־ניט־וואו.
רו און לייכטער אָטעם. וואָס דאַרף מען נאָך?

רעד צו מיר. עס זינגט אין מיר דער אומעט פון דיין קול.
ער וועקט דעם אומעט מיינעם, וואָס פילט מיך איבער,
דיין שטים, ווי וועל, פאַרטראָגט מיך צום ווייטן ברעג אַמאָל,
דיין שטים מיך וויגט, ווי ים... רעד צו מיר, מיין ליבער.

גוט איז...

גוט איז דיך צו זען לעם זיך. צוריק פון ווייטע וועגן.
הערן דיינע ווערטער, געדייפטע אין דער שטיל.
ווען דיינע טריט, ווי גוטע פריינט, קומען מיר אַנטקעגן—
איז גוט צו קלערן: איצט איז אַלעס, ווי איך וויל.

ליב איז מיר דיין שטילקייט. מיינע ווערטער די פאַרטראַכטע
ציהען־זיך צו דיר, ווי פון בוים די פולע צווייג.
איך הער־צו־דיר־זיך־צו. מיינע אויגן, די פאַרמאַכטע
זעהען דיך, נאָר דיך. בין פול מיט וואָרט און שווייג.

איך זע דיך נאָנט אַזוי. הער רייד, וואָס דו קענסט נישט זאָגן...
ווי שורות לידער לייען איך די שפּראַך פון דיין געזיכט.
איך קלייב־צענויף זיי, איך נעם זיי מיט. כ'וועל מיט זיך זיי טראָגן,
ווי מען טראָגט אין וואַנדער ביינאַכט אַן איינציק ליכט.

ווי אין אַ שפּיגל...

ווי אין אַ ווייטן שפּיגל זע איך דיך און זיך איצט
אין אַ פאַרנאַכט לעם ים. די וואַסערן,
ווי ווילדע הינט שפּרינגען אונז אַנטקעגן
און לייגן זיך לעם אונזערע פּיס.
און שוימען,
ווי צעשויבערטע, פאַרגרויטע און שנייאיק־ווייסע גריוועס
פון ווילדע פערד.
מיר גייען שטיל.
איך אַפּריער,
דו
נאָך מיר.

איך ווענד מיין פּנים
צו דער מערב זייט
און זאָג:
זעסט, ווי שיין
עס איז דער זעגענען זיך...
מענש פון מענש דאַרף און זאָל אַזוי אַוועקגיין.

מיט שטילקייט,
מיט געזאַנג.

דו, אַזאַ נאָענטער, דיינע אויגן טונקל.
דיין מויל מיט שווייגנדיקע ליפּן.—
ווערטער פאַלן פון זיי, ווי בלעטער פון אַ בוים אין זומער...
איך קלייב זיי אויף, ווי רייפע עפּל.
איך פיל זייער טעם, דעם ריח דינעם
פון וואָרט דיינעם צו מיר.

מיר שטייען שטיל.
די זון ציילט אירע לעצטע רגע'ס —
אויף איר שפּראַך פון ראָז און וויאָלעט.
דער ים קלייבט־אויף די אפּשייד־פאַרבן
און וויגט־זיי אין זיך,
ווי איך, די ווערטער דיינע איצט.

אַ רגע נאָך... און אַלץ לעשט־זיך־אויס.
ס'ווערט גרוי מיטאַמאָל...
„ווי ווען ליבשאַפט גייט אַוועק",
זאָג איך. געוועז... און שוין. נישטאָ.
דיינע טונקעלער־געוואָרענע אויגן ענטפערן מיר:
יע. „ווי ווען ליבשאַפט לעשט־זיך."
דו שטרעקסט צו מיר דיין האַנט.
דו העלפסט מיר גיין.

מיר זיצן אין אַ צימער. די פענצטער צו דעם ים
פאַרלאָשענעם, פאַרנאַכטיק־שווערן, גרוי־געוואָרענעם.
וואַרעמקייט שטראַלט ווידער־אויף אין דיינע אויגן,
לויכט מיר, ווי קנויט אין אַ לאָמפּ, אין אַן אָוונט שטילן.
מיר זעען איינער דעם אַנדערן
אויג אין אויג. פּנים צו פּנים.

ווי אין אַ ווייטן שפּיגל זע איך איצט
יענעם פאַרנאַכט.
ווייט פון שטאָט.
איך זע דאָס ליכט פון אַוועקגייענדן טאָג,
איבער דעם וועג פון וואַסער. און דיך.
דו בליסט איצט ווידער אין מיר, ווי אַ בוים אין דרום'לאַנד.

היינט

איך רייס פון זיך היינט אָפּ מיין נאַנטקייט צו אַ מענשן.
איך שטורעם איבער זיך, ווי אַ ווינט איבער'ן ים.
איך האָב צו דיר געטראָגן מיין ליכטיק־שטילע בענשונג,
מיין ראָזן־רויטן וואָרט, מיין פלאַטער און מיין פלאַם.

טיף־אין־זיך האָב איך געשטאַלט דיינעם געטראָגן,
ווי פרימאָרגן העלער טראָגט זיינע פורפורן און גליט.
פאַרוואָס היינט אַזאַ טאָג? ווער הייסט עס מיר אָנזאָגן —
איך קען שוין מער אַזאַ נישט זיין. איך בין עס ניט.

ווי אַן עכאָ אין אַ וואַלד — געלעבט האָסטו אין מיר.
דו האָסט עס ניט באַגריפן.
ווי אַ בוים, אַ שטילער אין פרילינגדיקן שיין.
היינט שיק איך דיר מיין וויי, און מיין צער, מיין טיפן —
פאַרוואָס קען איך צו דיר, ווי ביז היינט, שוין נישט זיין?

שטרענג

שטרענג זיינען דיינע רייד. און די אויגן שמייכלען.
קנאַפּ דיין קאַרגער וואָרט און אומעט אין אים גליט...
פאַלט עס אַלץ אויף מיר, ווי שנייען פון די הויכן,—
ווערט די בענקשאַפט מיינע, ווי אַ בוים צעבליט.

גייסט אַרום־אַליין. אַן ערנסטער, אַ ווייטער.
איך זע דיך נאָך לעם זיך. הער דיינע טריט.
דיינע אויגן בלאָנדזשען, ווי ווינט אין אַלע זייטן.
טונקל־ליכט פון זיי אויף זאַכן און אויף מיר זיך שיט.

ליב ווערט מיר מיין שווייגן און מיין שטילער קלערן,
אויף מיינע ליפּן ווערטער הענגען, ווי די פרוכטן גרייט...
גוט איז מיר צו וואַרטן שטיל. מיין אומעט פול זאָל ווערן,
ווי אַ טייך, נאָך לאַנגן ווינטער, איבער ברעגן ברייט.

פאָרם און אינהאַלט

באַשאַפן די ערד פון תהו ובהו —
הייסט שאַפן פאָרם פון אינהאַלט.
ערד — פ אַ ר פ אָ ר מ ט ע ר אינהאַלט
פון פאָרמלאָזן תהו ובוהו.

ביכער

רייען

רעיונות

אין שורות צעגאָסן...

חזיונות נביאישע

חלומ׳ען

דורך וואָרט אין וואָר . . .

מדבר

אין די מדבריות פון
ניו־מעקסיקא און אריזאנא.

ביי דעם מדבר זיך געלערנט שווייגן,
ביי דעם אָדלער — צו זיין אליין.

אַ מענש ביים מדבר

עס ליגט פאַר מיר מדבר. אומענדלאַכע ווייטקייט.
זאַמדן און זון. ליכטיקייט. שיין.
אַ וועג, אַ צעגליטע אין בלענדנדער ווייסקייט.
ריחות. פערפיומען. שמייכל און חן.

אָט־דאָ זיך־פאַרלירן אין דער אומענדלאכער ווייטקייט...
זיך־צעטויען, נישטווערן, צווישן זאַמדן און זון...—
ווי טויען, צעגיין דאָ אין נאַכטיקער בלויקייט...
אין אַ מדבר׳שן אָוונט, פול שרעק און פול זין...

אויפ׳ן שוועל פון מדבר

שטילקייט. אייביקייט. שווייגן. קיין שאָרך...
און אַ וואַרעמער אָטעם פון אומענדלאַכע זאַמדן...
אַ ים מיט שווייגעניש. אַ פאַרשטילטער ים מיט וואָרט...
צוהער. געהער. אָנברעג. אָן ראַנדן...

בענקשאַפט . . .

אין מדבר אַוועקגיין... דאָרט הערן די שטילקייט.
דאָרט באַגעגענען נאַכט אין טאָגיקן טראָט.
פאַרנעמען דעם מדבר, די גרויזאַמע ווילדקייט.
פון מענשן אַוועקגיין... און אָנטרעפן גאָט.

פאַרלאָרן, פאַרלאָרן־גיין... אין אומענדלאַכקייט. ווייטקייט...
דער מדבר איז מיינער. אַ שטיק פון מיין האַרץ.
איך בין אַליין ווילדקייט, און אויפבראוז און מילדקייט.
איך בין זיסקייט און סם. איך בין פרייד. איך בין צאַרט.

אין מדבר אַוועקגיין... דאָרט זיך פאַרלירן...
לויטער זאָל ווערן מיין גוף און מיין זעל.
הערן דעם מדבר. זעהן אַלע קאָלירן...
זיך לויטערן דאָרט... ווערן אמתדיג, העל.

געלע טענץ

מדבר האָט זיך היינט פאַרקליידט אין געלע שלייערן,
און ווילד פאַרדרייט די זאַמדן אין בייזע, געלע קרענץ,
זיך אַ הייב־געטאָן אויף שטעט מיט שלייערן און ווייערן...
זאַמדן האָבן ווילד געטאַנצט מדברישע טענץ.

שטורעמט אויף שטעט

שטורעם און זאַמדן האָבן פאַרוועבט היינט די ערד.
דעם הימל פאַרצויגן. פאַרנעפּלט די לופט.
דורך זאַמדן און שטורעם האָב איך דעם מדבר דערהערט.
פאַרנומען פון וייטן אַן אָנזאָג, אַ רוף:
„זאַמדיקע וועגן ליגן דאַן נאָר אין רוה,
ווען בלוי איז דער טאָג, ווען זון איז פאַראַן.
זאַמדיקע וועגן צעוויגן־זיך שטום.
מיט לשון אָן צונג, ווי כוואַליעס אין ים...״
שפּילט שטורעם מיט זאַמדן, — ווינט יאָגט זיי אין טענץ.
איבער שטחים פון מדבר — פאַריאָגט־זיי אויף שטעט.
זאַמד מיט שטורעם, פאַרפלאָכטן אין מעכטיקע קרענץ,
אַ מעכטיקן ליד זינגט. רייד מעכטיקע רעדט.
נאָר ס׳וועט שטורעם זיך שטילן. ס׳וועט אויפגיין די זון...
און בלויער, ווי בלוי, וועט דער הימל דאַן זיין.
דער מדבר וועט קריגן נייעם חן, נייעם זין.
עס וועט רוהען דער מדבר אין אייביקער שיין...

אויפלייזונג

איך בין מדבר־געוויקס
מיט הענט, וואָס שטעכן,
און אויסגעצויגן זײַנען אויף מײַלן ווײַט...
צו אַלע פיר סוף'ן,
צו אַלע פיר עקן —
מײַן רוף וועט שאַלן אַ לאַנגע צײַט.

און איך בין ווינט
איבער מדברישע וועגן...
איך טראָג־זיך פון ווײַטן
נאָך ווײַטער אַוועק —
צו אייביקע, ווײַטע, ווײַסע שטעגן.
פון מזרח צו מערב ציהט־זיך מײַן וועג.

און איך בין מדבר:
קאַלט און גליהיק.
און זאַמדן בין איך.
מיט אַלע — אַליין...
פון סוף צו סוף'ן
זינג און רוף איך.
פון פרי זײַן דאָ — ביז שפּעט פאַרגיין.

געבליבן שטיין

ביים טיר פון מדבר געבליבן שטיין...
שטילקייט. שטיל. געוויין. געוויין.
מיט אַלע זיין... אַליין. אַליין.
זאַמדן. זאַמדן. שטיינער. שטיין.

שווייגן. שווייגן. אייביקייט.
שרייען. שרייען. שטים פאַרגייט...
שאָטן. שיין. לויטערקייט.
טויזנט יאָר — קורצע צייט.

שמייכל. שטילקייט. זין און חן.
צווישן שמייכל — שטיל געוויין.
מענטש מיט מענטשן — מענטש אַליין —
ביים טיר פון מדבר געבליבן שטיין.

ביים טיר פון מדבר

ס'איז דאָ פֿאַרשאָלטנטקייט אין מדבר.
און תפילות שטילע אָן אַ שיעור...
ס'איז דאָ פֿאַרוואונדערונג און טרויער
און ליבנגעזאַנג, מיין גאָט, צו דיר.

הענט גרינע ציהען־זיך מיט ליבע
צו יעדן קוש פֿון זון און ליכט.
און בלייבן שטעכיק. איינזאַם. טריבע,
ווי מדבר'ס גרויזאַמער געזיכט.

זאַמדן בענקען — שטיל נאָך וואַסער.
אַ יעדער טראָט — בענקט נאָך אַ וועג.
דער טאָג, פֿאַרבענקטער, צעפֿאַלט אַ בלאַסער...
נעכט פֿינקלען, יאָמערן נאָך טעג...

אַלץ איז פֿאַרבענקט. פֿאַרשטילט. פֿאַראיינזאַמט —
צוזאַמען זאַמדן...— און אַליין.
די ליבע שרעקט. דער צאָרן גרויזאַמט.
די שווייגעניש איז שטיל געוויין.

דער פּנים פון מדבר

צו מיין פאטער
מיט ליבשאַפט
מיין געשאַנק.

דער פּנים פון מדבר — איז פּנימער טויזנט.
האַרטקייט און מילדקייט. העסלאַך. פול חן.
דער פּנים פון מדבר איז שרעקלאַך און גרויזאַם...
פּנימער טויזנט — און איינער אַליין.

אויף טויזנטער מיילן נאָר קאַקטוס און זאַמדן.
שווייגעניש, שטילקייט. אָן אַ סוף. אָן אַ ברעג...
שאַטירונגען טויזנטער. און אַלערליי פאַרבן —
פאַרפלאָכטן, פאַרפלאָנטערט אין שטיינערנע צעפּ.

אומענדלאַכע זאַמדן און מדברישע בלומען.
שפּינען און שלאַנגען אויף זאַמדן און וועג.
פון חלומות פּאַלאַצן... צוזאַמענגענומען
פון זעמדעלאַך קלענסטע. פון מדברשן שטעג.

דער אָטעם פון מדבר... — ריחות און שטראַלן.
פּערפיומען די דינסטע. אין דינסטן געוועב.
עס שמעקט יעדעס זעמדעלע אין קאַקטוסן אַלע...
די גאָלדענע זאַמדן און דער זאַמדיקער וועג.

די אויגן פון מדבר...— צעבלישטשעט. צעפינקלט.
מיט שיין און מיט ליכט אין אַ שמייכל פאַרוועבט...
דער קול פון דעם מדבר... סימפאָניעס פאַרטונקלט,
אין שווייגעניש פאַרחלומטע טויזנטער טעג...

דער פּנים פון מדבר... — פאַרשטיינערטע זאַמדן.
און פליסיקע זאַמדן...— ווי כוואַליעס אין ים.
האַרטקייט און צאַרטקייט. גרויקייט און פאַרבן...
דער פּנים פון מדבר — איז זיסקייט. און סם.

גאָט׳ס טרויער

מדבר! איך געדענק דיינע גרויזאַמע רייד.
דיין שטילקייט און בענקשאַפט, ימים'דיק ברייט.
אויף איין ראַנד טראָגסטו טאָג, אויף דעם אַנדערן — נאַכט,
מיט שטומקייט דו רעדסט, זאָגסט־אָן און דו טראַכסט.
דו ביסט וואַך!

אין שטורעמס דו זינגסט, רעדסט מיט הימלען זיך־דורך,
אין ווייטקייט פאַרבענקטער אָטעמסט מיט פורכט.
מיט זאַמדן און דערנער דו חלומסט פון רויז,
בעטסט הימלען: פאַרשאָלטנקייט מיינע דערלייז...
אָ, דערלייז!

עס איז בענשונג אין דיר און קללה פאַראַן,
מיט סודות פון בראשית איז פאַראַנקערט דיין שפּאַן.
טויזנטיאָריקער עלנט דאָ חלומט פון בלי,
פליגלען פון צייטן זיך שפּרייטן אין פלי
און גליהען.

דיין פּנים איז גרויזאַם, און צאַרט, און פול באַנג —
חכמה צעבליצטע און גיפטן פון שלאַנג.
בויגעוודיק ביסטו, ווי די שטראַלן פון זון,
שיין ווי די גאָטהייט און ווייסט נישט דערפון...
ביסט זיין רום.

מיט זאַמדן צעגליטע באַזינגסטו זיין פּראַכט,
מיט שמייכל פון טאָג יאָמערסט ווילט אין דער נאַכט.
איבער דיר גיסט די זון איר צאַרטעסטן שיין,
נעכט זינגען צעפינקלט אין שטערנשן וויין.
ביסט אַליין! דו ביסט שיין!

מדבר! נישט צום פאַרגעסן דיינע צאַרטסטע רייד.
מיט אָנזאָג און זעאונג האָסטו מיך דערפרייט.
מיין אויג ווייגט דיין ברייטקייט, דיין בענקשאַפט — מיין האַרץ.
איך זע נאָך דעם טאָג, דיין נאַכט ווייסט און שוואַרץ.
איך זע דיין טרויער... אָ, דו נאַר אַליין ביסט
ווי גאָטסטרויער שיין.

דער מדבר בליהט

פלאַנצן פאַר'כשופ'טע, אין שטומען באַגער.
זיי בענקען נאָך ליכט פון געטלאַכן וואָרט.
זיי יאָמערן, זיי זוכן, זיי טרעפן נאָר שטער.
דערנענונג און אָפּשטויס. און ווייטקייט קיין אָרט.

געפלעכט און אומאַרמונג. צוזאַמענגעדריי.
פון שלאַנגישער שלעכטסקייט די חכמה דאָ בליט.
יעדער איינער אין טרויער צעשפּאַלט זיך אין צוויי.
פאַרשאָלטענע ברכה דעם מדבר דאָ היט.

יאָמער און אומעט, טרויער און פרייד.
דערקענונג, דערנענונג, צוזאַמענגעוואוקס.
מיט שטילקייט פון זאַמדן אָטעמען רייד:
צוזאַמען, אַליין, נאָענטקייט, גענוס.

זיך שאַרן, ווי שלאַנג, און וואַקסן, ווי שטאַם,
אויסטאַנצן כישוף'דיג גרינעם געדריי.
פאַרבהאַלטן אין זיך גיפטיגסטן סם.
ריחות צעגיסן, ווי רעגן אין שפּריי.

איבער איינזאַמע זאַמדן זיך־צינדן, ווי ליכט.
זיך־צעבליהען אין רויטן. און בלויען אין בלום.
באַפּאַרבן דעם מדבר'שן גרויזאַם געזיכט,—
מיט צאַרטקייט, מיט אימה, מיט אומעט אין שטום.

זיך־שאַרן, ווי שלאַנגען און אויפשטייגן העל—
אין שטאַמען אין שלאַנקע מיט שטאָלץ פון אַ בוים.
זיך פאַרוואַנדלען אין געשטאַלטן, צאַרט ווי אַ זעל,
וואָס טרויערט נאָך הימלען פון פינצטערן תהום.

ב

זיי שטייגן. זיי פֿאַלן. זיי ציהען צו זון.
וואַסער באַהאַלטן — נישט ווערן פֿאַרברענט.
מיט וואונדער פֿון ליניעס צו אונז רעדן שטום —
מיט אויסשטרעק פֿון שטעכיקע פֿינגער און הענט.

מיט בענשונג און שיינקייט זיך פֿרייען אין שטיל.
קללות פֿון וויסטעניש באַהאַלטן אין זיך.
און לעבן, און בלייבן, און זאָגן: איך וויל —
צו אייביקייט ווענדן מיין גרינעם געזיכט.

אין איינזאַמקייט זינגען. זיך דרייען, ווי שלאַנג.
זיך טוליען צו זאַמדן מיט שטעכיקע הענט.
פֿאַרבלייבן אויף אייביק אין מדבר, ווי קלאַנג.
נישט פֿאַרשטאַנען פֿון קיינעם. פֿון קיינעם דערקענט.

ג

פלאַנצן פֿון מדבר! איך האָב אין בלי אייך דערקענט.
אייער יאָמער פֿאַרנומען. אייער עלנט דערזען.
דער שטילער געזאַנג פֿון אייערע בלוי־גרינע הענט
דערציילט צאַרט פֿון דעם דורשט און דעם מדבר'שן ברען.

פֿון צאַרטקייט און גרויזאַם. פֿון געיאָמער אין שטיל.
קיין וואָרט און קיין שאָרד, ווי ס'וואָלט גאָרנישט געשען.
געראַנגל נישטאָ מער. שיינקייט פֿאַרהילט
דעם סוד פֿון ג ע ו ו ע ן און זיין גלוטיקן ברען.

נאַכטישע שרעקן און די שטראָמען פֿון טאָג,
געוואָי פֿון קאַיאָטעס און שפּרונגען פֿון שלאַנג...
גאָטסטרויער און פֿרייד, זיין געבאָט און פֿאַרזאָג —
בליהען אין די פלאַנצן אין מדבר'שן גאַנג.

נאָנט

נאָנט איז מיר בענקשאַפט און עלנט,
און איינזאַמער, מדבר'שער טראָט.
פאַלט מיין דורשטיקער גומען אויף וועגן,
וואו ס'ברענט צאָרן און דאָרן און גאָט.

דורך מדבר

איך גיי אַליין דורך מדבר־טירן.
דער וועג איז האַרט. זאַמדן, שטיין.
וואוהין ער זאָל מיך נישט פאַרפירן —
איך ווייס: איך וועל ביז'ן סוף דערגיין.

קומען וועל איך צו העלע ראַנדן,
צו הויכער לאַנד, וואָס שיינט און בלויט.
פון שטיין און גליהענדיקע זאַמדן
מיר זיינען סודות אָנפאַרטרויט.

צוריק פון מדבר

שטיינערנע ווענט אַנשטאָט מדבר
דערזעהען מיינע אויגן אַרום...
כ'גיי איבער שטאָט און איך זינג נאָר
מיין ניגון פאַרשטילטן, מיין שטומען...

מיינע אויגן זעהען נאָך דאָרן
און גרינעם יאָמער פון הענט:
פאַרשאָלטענער, מדבר'שער צאָרן
אויף שטיינער, אויף שטאָטישע ברענט.

עלנט יאָמערט, ווי וואָי פון שאַקאַלן—
צווישן שטיינערנע ווענט פון דער שטאָט...
ווי אין מדבר, ווערט רוף דאָ פאַרפאַלן,
ווי אין זאַמד, ווערט פאַרלאָרן מיין טראָט.

נאָנטער מדבר

עס שמעקט מיט ווינט, מיט זאַלץ, מיט האָניק,
מיט רויטע ראָזעס און מיט ים.
דער מאַטער טאָג קוקט בלוי־לבנה'יק.
ער גיסט־מיך־אָן מיט בענקשאַפט־סם.

עס ציט מיך ווידער ווייט אַוועקגיין.
זען נייעם הימל, מדבר־בליט.
אָ, פאַרוואָס וויל איך אָפט אַליין זיין ?
צום דאָרן פירן מיינע טריט ?

דאָ שמעקט מיט ווינט, מיט זאַלץ, מיט האָניק,
מיט רויטע ראָזעס און מיט ים...
זינגט מיין בענקשאַפט בלוי־לבנה'יק.
דער נאָנטער מדבר טריפט מיט סם.

עס וואַרטן די מדבריות

אין די גרויזאַמע מדבריות האָב איך געזען —
ערטער, גרייט אויפצונעמען נייע מחנות,
ווי אָרעמס מוטערלאכע האָט עס אויסגעזעהן.
פול שטילקייט. אָפּרו. רחבות.

דער מדבר האָט גערעדט צו מיר אויף לשון פון שטיין:
דו זעסט? איך גרייט־זיך. איר וועט קומען —
פון אייערע שטעט וועט איר זיך לאָזן גיין
אין מחנות. מיט שרעק פאַר מענשן אַרומגענומען.

עס וועט רעגענען מיט שטאָל אין יענעם טאָג
איבער אייערע פּרעכטיקע שטעט, איבער די קעפּ פון אייערע טורעמס.
איר וועט זוכן אַ באַהעלטעניש אין דעם טאָג פון פּלאָג
און נאָר ביי מיר געפינען באַשיצונג פון דעם שטורעם.

יאָרטויזנטער האָב איך פון זעמדעלאַך געבויט
פאַר אייך מיינע אַמפיטעאַטערן, פּאַלאַצן און טעראַסן.
פאַר אייך אַ שוץ פון שלאַכטפעלדער, פון גרויל, —
וואָס וועט טאָג און נאַכט לויערן איבער אייערע גאַסן.

איך האָב געזען אין מדבר יענעם ווייטן־נאָנטן טאָג.
געזען די מענשן פון די שטעט, אַנטלאָפענע פון צאָרן.
מיליאָנען האָב איך געזען. געהערט דעם רעש און קלאָג
איבער אַ וועלט, וואָס איז געווען און איז חרוב געוואָרן.

געווען זיינען די מענשן אין לייוונטן געקליידט.
איינער איז געשטאַנען — ירמיהו'דיג זיין פּנים,
ברייטע, שטומע הימלען האָבן זיך געשפּרייט
אין פייערדיקן רויט מיט וואָרנונגען: סכנה.

מדבר האָט גערעדט צו מיר און איך האָב צוגעזען —
די הוילן און די טרעפּ, וואָס וואַרטן אויף מחנות מענשנקינדער.
שאָטנס שטייען ביי די זייטן אין גלי און ברען
און ווייזן די וועגן מיט שטילע, לייכטע פינגער.

אזוי ווי איך בין

מיר און אונזער ליד

פון אונזער פיין פלעכטן מיר ביכער
אין וואַנדער איבער גאָרער וועלט.
מיר טראָגן־זיך, ווי זאָמען אין ווינטער,
פון שטראַליקייט נייער באַהעלט.

ס'ווערן אונזערע לידער געבאָרן
אין עלנט פון אַ שפּעטער שעה...
זיי לעבן אין מרחקים פאַרלאָרן,
ווי פלאַנעטן, וואָס אָטעמען בלאָ.

מיר זינגען־אויס טויזנטיאָריקן אומעט,
פון חלוץ די פרייד און בירא —
ניי אַנטפּלעקונג צו אונז איז געקומען,
ווי צו משה'ן די זעאונג פון גאָט...

איך בין אַ גאַסט

איך בין אַ גאַסט ביי דיר, אָ, ערד מיין!
ווי יעדער בוים און שטילע בלאַט.
דיין ברויט געגעסן, פאַרזוכט דיין ווייַן
און דעם טעם פון ביטערניש צו־זאַט.

איך וויים, איך בין אַהער געקומען —
זיין און גיין, ווי אַלץ פאַרגייט.
מיט נויט און פיין אַרומגענומען,
ווי קערנער האָב איך מיין ליד פאַרזייט.

און כ'האָב געזונגען מיין לייכטן אָטעם,
ווי ס'זינגט דער ווינט אין פרייען פעלד.
מיינע טעג פאַרגייען, ווי זון אין שאָטן,
ווי אַלץ און אַלע אויף דער וועלט.

מיין ליד טראָג איך ווי אַ תפילה,
צום מזבח אַ ווייסן לאַם.
איך דאַנק פאַר טעג, ווי טויבן שטילע,
פאַר טעג פול פייער און פול פלאַם.

איך בין אַ גאַסט ביי דיר, אָ, ערד מיין.
וועל איך אַוועקגיין אין באַשערטער שעה.
ווען עס וועט מיין כוס איבער ראַנדן פול זיין
מיט גליק פון אָטעמען אָט דאָ...

עס איז טאָג אַרום מיר

עס איז טאָג אַרום מיר... ווען ס'איז פינצטער די נאַכט...
אַ שטראָמיקע בלויקייט מיך רינגלט אַרום.
מיט אָפענע אויגן, מיט האַרצן דערוואַכט —
פאַרנעם איך דעם לשון פון שטילקייט און שטום.

די נאַכט איז אַ הויכע. ביז די הימלען איר קאָפּ,
אירע טונקעלע טריט זיך־טוליען צו ערד...
ווען איר שטים שווימט פון שטערן אויף בוימער אַראָפּ, —
דעם זוניקן זינגען פון ספערן איך הער.

אין דער טונקעלער נאַכט, אין דער פינצטערער נאַכט
מיך רינגלען אַרום בלויע קרייזן פון ליכט...
טאָגיקייט זעה איך נאָר. דאָס פינצטער דערוואַכט...
און שטראַליקייט בלענדיקע קושט מיין געזיכט.

דערמאָנט

מיינע יונגע יאָרן זיינען אויפגעשוואומען
און זיי רוישן, ווי אַ פרילינגדיקער וואַלד.
ווי קינדער אייגענע מיך אַרומגענומען,
צוגעפאַלן צו מיין האַלדז.

האָב איך זיך דערמאָנט, ווי אַלץ איז שוין געווען,
ווען מיין יוגנט האָט, ווי קאַרשנבוים געבליט,
און אין גאָלד־און־זילבער אָנגעטאָן געזעסן
איז לעם מיר דער קערפּער פון מיין ליד.

געבוירט פון ליד

טוט אַ צאַפּל אַ וואָרט.
טוט אַ פּלאַטער אַ שורה.
עס צינדט־זיך אַ וואָרט אָן אַ וואָרט.

עס זינגט־אויף אַ זוניקע צורה
פון אַ לאַנג־שווין־פאַרגעסענעם אָרט.

קומען זכרונות מיט אומעט,
מיט לויטערער שיין אין די הענט.
שטייט־אויף מיין ליכטיקע קינדהייט פאַראומערט
און וואַרפט ליכט אויף די ווענט.

קומען געשטאַלטן פון ליבע געזיכטער,
בליט־אויף מיין וויי און מיין פּיין...
איך גיי דורך דער וועלט, ווי דורך אַ וואַלד אַ געדיכטן,
צו דורכלויכטן, צו אייביקער שיין.

קומען זכרונות מיט אומעט, מיט שטילן —
פון לאַנג שוין פאַרגעסענעם שטעג.
עס מאָלן־זיך יאָרן, ווי קערנער אויף מילן.
אַלץ נענטער און נענטער דער ברעג...

טוט אַ צאַפּל אַ וואָרט.
טוט אַ פּלאַטער אַ שורה.
עס צינדט־זיך אַ וואָרט אָן אַ וואָרט...
פלאַמט־אויף אַ זוניקע, ליכטיקע צורה
פון אַ לאַנג־שווין־פאַרגעסענעם אָרט.

צו די דערפינדער פון טינט און פּאַפּיר

אין שלאָפלאָזע נעכט און אויף טאָגיקע גאַסן,
ווען שלאָף איז פּונווייטן און עלנט איז נאָנט —
בענשט אייך מיין האַרץ, שאָטנס, איר בלאַסע,
ווי נעמען פון נאָנטסטע מיין מויל אייך דערמאָנט.

עס וואַרט אויף מיין טיש אַ ליכטיקער בויגן,
גרייט צו פאַרנעמען מיין אומעט און פרייד...
ווי אַ חבר אַ גוטער, מיט קינדערשע אויגן —
זאַפּט און באַהאַלט ער מיין סוד, מיינע רייד.

אין לאַנגע נעכט לויכטן אונז אותיות
מיט שוואַרצן פייער פון ווייסן פּאַפּיר,—
פון ווייטער פאַרגאַנגענהייט זיינען זיי עדות,
ווי אין לאָמפּן דער קנויט, זיי לויכטן פאַר מיר.

אַ גרוס און אַ דאַנק אייך, מענשן איר ווייטע!
געמאַכט האָט איר קלאָר אונז דעם סוד פון פּאַפּיר
און סוד פונ'ם טינט — פון שוואַרצן אויף ווייסן:
דעם וואונדער פון וואָרטיקן, שוואַרצן באַריר!

מיט אותיות, מיט שוואַרצע — שרייבן, פאַרשרייבן
שורות פון לעבן און בשורות פון טויט...
מיט אותיות פון ווערטער דעם טרויער פאַרטרייבן,
פאַרקערפּערן ווערטער, ווי טייגן אין ברויט...

און רופן אונז האָפערדיק אויף וועגן נייע,
ווייזן מיט ליכטיקע פינגער אַ לאַנד,
וואו עס גייען מענשן אין מחנות באַפרייטע
מיט אַרבעט געפּאַנצערט איז זייער האַנט.

אין שלאָפלאָזע נעכט און אויף טאָגיקע גאַסן,
ווען שלאָף איז פון ווייטן און עלנט איז נאָנט,
בענשט אייך מיין האַרץ, שאָטנס איר בלאַסע,
ווי נעמען מיר נאָנטסטע מיין האַרץ אייך דערמאָנט.

צו סערגעי יעסענין

ווער וועט באַזינגען איצט דיין ערד ?
די שנייען, דעם ווינט דעם קאַלטן ?
ווער האָט דעם צער פון הונט דערהערט,
דעם ווייי פון דער קו, דער אַלטער ?

פאַר וועמען נאָך געווען אַזוי קלאָר
דער לשון פון שטילע בעריאָזעס ?
ווער וועט באַזינגען איצט די וואָר
אין סטראָפן צאַרטע, ראָזיק ?

ווער קען נאָך גוט אַזוי, ווי דו,
דאָס ליד פון קאָרן אויף פעלדער ?
די שטילע, טיפע, גרינע רו
פון הונדערשטימיקע וועלדער ?

דו האָסט דערזען מיט אויגן בלוי
וועלטן אַריבער די וועלטן...
אין דימענטענעם מאָרגנטוי—
פון אינאָניאַ די געצעלטן.

צו אַלץ, וואָס שיין און טיף און ליב
האָט דיך דיין אומעט געצויגן.
אַראָפּגעזונגען פון דיין ליפּ
דאָס ברוין פון מיידלשע אויגן...

אויף אַ ווײַלע איז אַ פרעמדע לאַנד
דיר געוואָרן ליב און טייער...
שעהערעזאדא'ס ברוינע האַנט
האָט דיך געצונדן, ווי אַ פייער.

איך זע דיינע אויגן בלויע. דיין קאָפּ —
אַ פעלד מיט פרישע זאַנגען.
דו אַליין — אַ גאָלדענער סנאָפּ
פון לידער און העלע געזאַנגען.

צו וואָס האָסטו איבער דיין יונג־ראָז וועלט
אַ שטריק אַליין פארצויגן?
אָנגעגאָסן מיט קבר־קעלט
דאָס ליכט פון די בלויע אויגן?

די איוועס, וועלכע דו האָסט געליבט,
וויינען מיט ביטערע טרערן...
סאָסנעס, בעריאָזעס, לבנה'ליכט
באַקלאָגן דיין פריהען נישטווערן...

עס וויינט די שאָף, דער פעלד, דאָס גראָז
און אין שטאַל די ווייסע קעלבל;
דער ציטעריק־פלינקער ווייסער האָז
און דער יונגער, נאַרישער פערדל.

אָ, ווער, ווי דו, באַזינגט איצט דיין ערד?
איך זע דיין קבר דעם קאַלטן.
עס וויינט דיין רויטער פאַר'יתומ'טער פערד,
דיין הונט און די קו, די אַלטע...

צו פושקינען

שענק מיר, פושקין, דיינע ריש'ן
פאַר דעם רויש פון מיינע שורות.
שענק מיר, פושקין, דיינע שינ'ען
פאַר דער שטילקייט פון מיין ליד.

דיין שטאָלצער קאָפּ אַריבער סקווערן,
דיין פּנים אין האַרצן פון שטאָט.
מיר דאַכט, וועסט באַלד לעבעדיק ווערן.
נעמסט שפּאַנען מיט זינגעוודיג טראָט.

באַרירסט ווידער די סטרונעס פון האַרפע,
טרינקסט דעם וואונדער — האַרמאָניע־געטראַנק.
טרערן געזאַלצענע, שאַרפע
זיך פאַרוואַנדלען אין ליד אין דיין האַנט.

דיינע אויגן צו ווייטקייט געווענדעט...
דו זעסט ? עס איז פריי שוין דיין פאָלק.
ער האָט זיך זיין גורל געענדערט,
ווי דו האָסט אַליין עס געוואָלט...

פּושקין! איך שטיי לעם דיין דענקמאָל.
ביסט בראָנז איבער קאַלטן גראַניט.
מען פאַרגעסט נישט דעם וועג צו דיר קיינמאָל.
עס לעבט נאָך דער קלאַנג פון דיין ליד.

ווען איך הער די סימפאָניעס פון בעטהאָווען

מאַעסטרא אַרטורא טאַסקאַניני
אַ דאַנק.

סימפאָניעס אייביקע, ווי ווינט, ווי ים,
אָ, הערט־נישט־אויף! אָ, הערט קיינמאָל נישט אויף!
דורך אייער געזאַנג איז דאָס לעבן אייביק פלאַם.
דער מענש אַזוי דערהויבן, גרויס.

אַלעס, וואָס איז גרוי און בייז און האַרט,
אַלעס, וואָס איז נאַריש, מיאוס, קליין,—
שלאָפט איין. און ווערט פאַרוואַנדלט אין צאַרטסטן צאַרט,
ווערט צעוואַקסן גרויס און שיין.

אונזער טרויער טיפער, אונזער מענשיש פיין און צער,
אונזער שטיל, נישט אויסגעוויינט געוויין,—
ווערט אַ זינגענדיקע נשמה פון אַ קוואַל,
אין געזאַנג פון ימים, נישט אַליין.

אָ, קלאַנגען! שיינקייט, רו און שטילקייט, הערט אַרום מיר ניט אויף!
די וועלט ווערט אָרימער, ווען אייער שטים איז מער נישטאָ.
פרעמדער ווערט מיר מיין אייגן הויז,
גרויער ווערט פאַר מיר מיין בלויסטע שעה.

צום ליד

זינג, מיין ליד, וועגן מיר דעם אמת.
זינג, מיין ליד, ווי עס זינגט מיין האַרץ,
ווען איך שנייד איר, ווי פון ברויט אַ פּענעץ,
ווי אַ בליץ צעשניידט הימלשוואַרץ.

וויפל מאָל האָב איך מיין ווייִ אין שורות
אויסגעזונגען, ווי איבער אַן אייגן קינד.
ליד מיין, גורט־זיך־אָן מיט גבורה,
מיט פליגלען שטאַרקע קעגן ווינט.

דער צוג פון סודות

דעם פּאָעט א. ליעסין.

ס'אַראַ שטילקייט, ס'אַראַ אומעט אין דעם ליד.
אַזאַ בענקשאַפט אין דעם לויטערן געזאַנג.
אַ העלער טאָג איז אָוונט־זון שוין קניט,—
זינגען ליכטיק די טריט פון זיין גאַנג.

אייערע געזאַנגען צוגעהערט, דערהערט.
אייער וואָרט דעם פולן, כ'האָב פאַרנומען.
עס צעגיסט־זיך אַזאַ אָוונטרויטקייט איבער ערד,
ווי רויטער וויין אויף דורשט פון גומען.

ווי פויגלען, די שורות פון מיין ליד.
זיי זינגען־אויס מיין אומעט אין אַ ניגון.
איך זאָג: אייער טאָג אין העלקייט גליט.
ס'שטייגט אייער טאָג אויף הויכע שטיגן.

אין לעצטן גאַנג

(לאה׳לען)

קאַלט איז די מאָסקווער נאַכט.
דער פראָסט ניט געשלאָפן, געוואַכט.
הייזער און גאַסן באַוואַכט
בריליאַנטענע שנייען געבראַכט.

איבער׳ן ברייטן מאָסקווער שניי,
אין ווײַ אויף פאַרשנייטן שאָסיי —
געגאַנגען איז מאַמע אין ווינט
דעם לעצטן גאַנג מיט איר קינד.

פון ווייסן יום־טוב

כ"ח תמוז, תרפ"ד

אָפּגעַ'יום־טוב'ט אונזער גרעסטן יום־טוב...
דער ערד דאָס בעסטע אָפּגעגעבן.
דער ווייסער, פרישער, בלאַנקער שניט
וועט בלאַנקען איצט אַ גאַנצן לעבן.

צוריקגעקומען אַהיים, אַהיים.
צוריק אַהיים פון ווייסע וועגן.
האַלדז געשניטן אין געוויין.
נישטאָ קיין ווערטער מער צו רעדן.

ס'איז יום־טוב'דיק ביי אונז אין שטוב.
ס'איז דאָך היינט גאָר ערב שבת.
די היים איז קבר'דיגע גרוב.
ווייסע פינגער נעמען חלות...

ווי האָניק

מיט האָניק און פיין טריפן ווערטער:
מיין ווי זינגט אין מיין ליד...
מיט אים, ווי מיט אַן איינציק־באַשערטן,
האָב איך אויף אייביק מיין גורל פאַרשמידט.

אין ווינטן איך גיי, אונטער שלאַקסן.
איך גיי נאָך אַ שטים פון אַ קלאַנג...
ווי צווייג אין שטאַם איינגעוואַקסן—
איז מיין לייב אין לייב פון געזאַנג.

אַ באַרג פּיין

עס לעבן די ווערטער, ווי וואָר פון דעם טאָג,
זיי אָטעמען מיט'ן זעלביקן אָטעם;
זיי פרייען־זיך שטיל און קלאָגן מיין קלאָג —
מיין פּיין רוט אין ליד, ווי ליכט אין זיין שאָטן...

אַ באַרג פון פּיין שטראָמט־אַריין אין די שורות פון ליד —
און יאָרן פון לעבן און שטערבן...
העלך־אויף אין די ווערטער פייער און ליכט,
און אָדערן בלויע זיך־וועבן.

צווישן בערג און פּאַלמען

לעם בלויע בערג און שלאַנקע פּאַלמען,
לעם גרינעם, דאַרן קיפּאַריס—
ווי אַ שיף ביים ברעג פאַראַנקערט...
אין ווינט איך וויג־זיך, ווי אויף בוימער ניס.

איך זעה פון בערג די מילדע שפּיצן,
עס אָטעמט שטאָט אין בלויען טאָל...
צו ערד איך פאַל־צו אין פיבער זיסן,
דערהער פון ווייטקייטן אַ קול.

בערג זינגען מיר פון מאָרגנס ווייטע,
און פון מאָרגן מיינעם, זוניק־רויט...
כ'פאַרנעם די שטים... אין פיין געלייטערט—
אויף וואָרט איך וואַרט, וואָס וואונדער זייט.

דורך אַלדאָס בייז

דורך אַלדאָס בייז, וואָס איז געווען,
גייט־אויף פאַר מיר אַ נייע ליכט.
כ'האָב וואונדערלאכעס־וואָס דערזעהן
אין לעבנס גרויזאַמען געזיכט.

עס זאָגט מיר אָן דאָס בלאָ פון טאָג —
אויף האַרפן לויטער זוניקייט:
נעם־אויף, נעם־אויף אי פרייד, אי פּלאָג...
סווערט שטורעם שטיל אין אייביקייט.

דאָ שמעקט מיט זון, מיט גראָז, מיט ערד,
שמייכל שטראָמט פון באַרג'ס געזיכט...
כ'האָב וואונדערלאכער־וואָס דערהערט
פון נייעם טאָג, אין שיין, אין ליכט...

עס קומט פון באַרג אַ שטילער ווינט,
ער פליסטערט עפּעס ווייך און שטום.
ווי צו די ערשטע רייד פון ערשטן קינד —
הער־איך־צו צו אַלץ אַרום.

ווײ־ווײטאָג

אין שטיקער פֿאַלן די אויגן פֿון מײַן קאָפּ...
מײַן מױלװוערט שטיל און שטיל... און שטילער.
איך שנייד מײַן נשמה, יעדערן אַ פּענעץ.
איך שנירל מײַנע פּערל אויפֿ'ן האַלדז פֿון אייביקייט.

עכאָ

איך פֿאַרשפּעטיג ניט צו קומען, ווען מען רופֿט מיר:
וואַך בין איך צום נאָנטן רוף!
נישטאָ פֿאַר מיר קיין טאָג, נישטאָ קיין נאַכט מער:
צו איינשפּאַנען אין וועג מיין גוף.

כ'בין שטענדיג גרייט פֿאַר העלע רופֿן:
צו טאָג, צו נאַכט, צו נאָנט, צו ווייט, —
איך־הער־זיך־צו צו אַלע סופֿ'ן —
איך קום צוגיין צו רעכטער צייט.

איך קום צוגיין מיט בשורות גוטע,
איך טראָג מיין האַרץ, ווי ליכטיג שיין —
איך קום אין עלנטע מינוטן —
צו אייך — איר זאָלט ניט עלנט זיין.

איך שפּאַן מיט שנעלע שריט פֿון וויטן...
איך הייל דורך נאַכט, קום אָן מיט טאָג —
מיט ווערטער רואיקע, וואָס ווייסן —
איך קום נאָך רואיקער... איך זאָג:

איר זייט ניט אַליין אין אייער עלנט,
ניט אַליין — אין לאַנגער נאַכט:
נייער טאָג איבער אונז צעהעלט זיך —
כ'האָב נייעם טאָג מיט זיך געבראַכט...

איך קום צו אייך. פֿון וויטע וויטן —
איך קום צו אייך. אייך נאָנט צו זיין.
איך קום איצט עמיצן פֿאַרבייטן —
ווי ס'קומט נאָך נאַכט טאָגיק שיין...

מיט אַנטציקטע אויגן

מיט אויגן אַנטציקטע זעה איך די וועלט,
צו דער שטים פון שטילקייט האָרך־איך פאַרכטיק־צו...
ווערט מיין האַרץ ווי ים ברייט און עפּעס אין מיר קוועלט,
ווי דער גאָלדענער הימל, וואָס זינגט דער זון פון רו.

שנייען זינגען זילבער פון די שפּיצן בערג,
גרינע הענט פון בוימער בעטן שטיל אין טאָל.
איבער וועלט דער גאַנצער עפּעס נייעס יערט —
היינטן וויגן מאָרגנס אויף אַ בלויער שאָל...

צום וואָרט

איך האָב ליב צו פּרואוון ווערטער אויפ'ן גומען,
צו קושן וואָרט און האַלדזן, צו טרינקען אים ווי וויין —
איך שטיי אינמיטן וועלט, פון קלאַנג פון וואָרט באַנומען...
פון פיין פון זיינעם, פון זיין צער און שיין.

עס איז מיר גוט דעם טיפן ווי צו וויגן אין די שורות,
און אים פאַרוויגן, ווי אַ מאַמע וויגט איר איין־און־איינציק קינד.
אָט ברייגנט דאָס וואָרט מיר כישופ'דיקע בשורות —
אויף פליגלען אייביקע פון ווינט.

האַרבסט

סעפּטעמבערדיקע לויטערקייט אויף בערג און ביימער,
דורכזיכטיק און דופּטיק די לופּטיקע ווייטן...
עס זינגען מיינע שריט און עס הערט נישט קיינער...
איך ווענד די אויגן מיינע צו דער וועלט'ס פיר זייטן.

און וואָס איז, אַז די ערד זינגט מיט־מיר מיין ניגון ?
וואָס איז, אַז די ווייטן ליגן ברייט און אָפן ?
צי קען דען ערד מיין אומעט און ווי מיינעם פאַרוויגן ?
צי קען־זיך־דען צוריקקערן דאָס, וואָס איז פאַרלאָפן ?...

אָקטאַבער

די נאַקעטע צווייג טרייסלט־אָפּ פון זיך די לעצטע געלע בלאַט.
אין דער בלויקייט פון דעם טאָג אָטעמען געלע טויען...
די ערד צערייסט איר קלייד פון גרינעם זומער־זאַט,—
האָרכט־צו דעם ליד דעם נייען פון האַרבסט־ווינטן וואָיען.

ווי שאַרפע רוקנביינער סטאַרטשען פעלד און בייט.
פאַרגעלט, פאַרבלאַסט ציט־זיך אַ וועג אַ ווייטער.
און דער ווינט מיט שאַרפן אָטעם ווייעט
און שפּרייט געוועבן קאַלטע און דימענטענע שייטערס.

איך גיי אַרום אָט־דאָ צווישן גאָלדגעוועב פון האַרבסט.
איך זע די ערד, דעם הימל אין אָקטאָבערדיקע קרוינען.
איך זע די רויטע וואָלקנס און פון זון דאָס האַרץ,
דאָס פרייע ליד איך הער פון ווינטן איבער פליינען.

ליכטיק

איך בין אַזאַ ליכטיקע היינט,
ווי דער עפּלבוים לעם מיין פענצטער אין בליט.
ווי דער פרילינגדיקער קאַרשנבוים
אין ווייסן, אין ראָזיקן צוויט.

איז מיין אויג אָנגעגאָסן מיט פרייד,
ווי מיט טויען אין פרילינג די ערד.
עס זינגען שטיל אין מיר דיינע רייד,
וואָס כ׳האָב היינט פון דיר נאָר געהערט...

האַרבסט

לויטערע אָוונטן, מונטער פֿרימאָרגנס.
די זון שיינט פֿונווייטנס קאַלט.
עמיצער שאַלט שוין אין הילכיקע האָרנס :
ווינטער קומט, ווינטער קומט באלד . . .

די גערטנער און וועלדער אויף־זיך אָנגעצויגן
מאַנטלען פֿון קופּער און גאָלד.
זיי קוקן מיך אָן מיט בראָנז־רויטע אויגן,
זיי וואָלטן מיך גריסן געוואָלט.

אָן ווערטער איך רעד צו די ציטעריקע שטאמען,
צווישן סאָסנעס א סאָסנע כ׳בין היינט.
מיין פּנים איך טוליע צו זיי, ווי צו מאַמען.
זיי ווייסן, איך בין זיי אַ פֿריינט.

איך שטרעק מיינע הענט צו די צווייגן פֿאַרשטילטע.
איך גלעט דעם קערפּער פֿון בוים.
איך אטעם מיט זיי די לופֿט אפּגעקילטע,
נאָך מיין פֿאַרפֿלויגענעם פֿרילינג איך בענק...

אַוועק

אַוועק, אַוועק איז ווידער דער ליבער זומער,
אַוועק אין אַ ווייטן לאַנד.
ווײַנט דער ווינט, באַלד וועט קאַלטער ווינטער קומען.
ווייסער פּאָן אין זיין פּראָסטיקער האַנט.

שטום, שטום גיי איך מיין וועג דורך דעם גאָרטן
צווישן צווייגן ברוין, ווי בורשטין.
בלעטער, ווי בלעך, זיך־וואַלגערן דאָרטן,
וואו אַלץ איז געווען אַזוי גרין.

אַוועק, אַוועק איז אויף אייביק דער גרינער זומער,
אַהין, וואוהין אַלעם גייט,
דער האַרבסט האָט געבראַכט קופּער־בראָנזענעם אומעט.
ער האָט ליידיקע הויפנס געזייט...

פרילינג

צאַרט, ווי אַ קינד נייגעבוירן,
איז אין פריהען פרילינג די ערד.
שאַלונג פון גאָלדענעם האָרן
האָב איך היינט אויף פעלדער דערהערט.

גוט איז מיר גיין דאָ אין שטילקייט
דורך בלוי־גרויען טאָג זאַלבאַנאַנד.
אויף וועגן, וואו קאַקטוסן ווילדע
וואַקסן מיט ראָזעס ביים ראַנד.

דאָ ווערט צערונען מיין אומעט.
מיר דוכט־זיך, מיין בענקשאַפט ווערט שטיל.
אַלץ, וואָס ליב, איז מיר אַנטקעגן געקומען.
דעם וואַקסן פון גראָזן איך פיל.

מיט בענטשנדיקע הויפּנס

מיט בענטשנדיקע הויפּנס האָט דאָרט גאָט צעשאָטן
גאָלד־געוועב, קופּער, פּורפּור און בורשטין,
לויטערע הימלען, וואַסערן, זון און לייכטן שאָטן...
שלאַנקע סאָסנעס שטילע ברענען ליכטיק־גרין.

שלום׳דיקע וואַסערן, דורכזיכטיקע, בלויע,
שטראָמען צווישן בערג, רחבות׳דיק און ברייט.
פון מיינע טעג, די שווערע, פאַרוואַשן זיי דעם טרויער,
פאַרפירן אינדערוויַיט מיין צעווייטאָגט האַרץ און אויג.

מיט האָרבן צום הימל ליגן קעמלען ווייסע,
אין רעגנבויגנס לייכטע זינגען וואָלקנס בלוי.
צווישן בערג און וואַסער גיי איך, אַזאַ ווייטע...
לויטערט זיך מיין ווייטאָג, לויכט, ווי טראָפּנס טוי.

מיט געבענשטע הויפּנס האָט דאָרט גאָט געשאָטן
גאָלד־געוועב, קופּער, פּורפּור און בורשטין.
גרינע, שטילע וועלדער, בלויען ליכט און שאָטן...
און מיך, און מיך אין טרויער, אויך געבראַכט אַהין.

נשמה מיין

נשמה מיין! וואָס וועט זיין פֿון דיר? אָט שטייסטו אַ פּאַרטראַכטער?
מיט פֿריילינג־ריחות און אויפֿגעוואַכטער ערד...,
וואַרטסט אויף עמיצן וואָס וועט פֿונווייטן אָנקומען.
ער האָט, ווי דו, אין וואַנדער אַ ווייטן רוף דערהערט...

נשמה מיין, דו ברייטער ים, אָנראַנדיקער.
נשמה מיין! גענוג געבענקט אומזיסט —
נאָך שיינקייט אייביקער. אין שווערן וואַנדערן
מיט שטערן גאָלדענע אין וויסט.

אינדערפרי

די בערג זיינען בלויער פון וואָלקנס
און לייכטער פון הימלען אינדערהויך.
איך שטיי דאָ אין פרייד פון פרימארגן,
דער ווינט גלעט, ווי סאַמעטן ווייך.

די ערד הערט פון ים די געזאנגען
און זינגט מיט פארשטילטקייט פון גראָז.
די בלויקייט אויף הימלען צעהאנגען
מיט אפגלאנץ פון רויט און פון ראָז.

ערד איז שטראָמיק, ווי די רחבות פון וואסער.
בערג לופטיק — ווי פון יוגנט אַ טרוים...
פון ליכטיקייט שטראלנדע פאסן
בליהען בלענדיק ווי אַן עפּלבוים.

פרילינג

מיט קאַרשנבליט שמייכלט דער גאָרטן,
מיט ווייס־ראָזן עפּל־צוויט, בעז.
פויגלען לייכטע טראָגן־זיך דאָרטן
מיט געזאַנגען דעם גאַנצן מעת־לעת.

פאַלן שניי־ווייסע בלומען אויף גראָזן
מיט ריחות פון פרילינג און צוויט.
ווי באַקן פאַרברוינטע, יונגראָזע,
דער גאָרטן מיט וואַרעמקייט בליט.

איך ווער דאָ אַליין אַ פאַרשטילטע
ווי צווייגן, ווי בלעטער, ווי ערד.
אין גאָרטן, אין ווייסראָז פאַרהילטן,
האָב איך די שטים פון מיין יוגנט דערהערט.

עס גיבן מיר שלום די צווייגן,
אין ווייסע געזאַנגען פאַרטרוימט...
שטאָלצע שטאַמען שטייען און שווייגן
מיט סודות פון בליאונג באַזוימט.

פאַסן ליכט פאַלן שטיל אויף מיין פּנים.
איך בין היינט צווישן בוימער אַ בוים.
מיינע אויגן פאַרפרעמדטע דערקאָנען
פון פרילינג דעם ווייסן געהיים.

עס גייט דער טאָג אַוועק

ס׳גייט דער טאָג אַוועק און שטיל ווערן די הימלען.
פאַרטראַכטער ווערן בוימער און טונקלער די גראָזן...
די גאַנצע ערד אין שטילקייט לייגט־זיך דרימלען
אין אָפּגייענדן שיין, דעם ראָזן.

איך וואַנדער אום צווישן פרעמדע, פרעמדע הייזער—
וואו־נישט־וואו לויכט־אויף אַ שטילער פענצטער...
איצט דוכט־זיך־מיר, אַז ס׳לעבן איז שוין מער נישט אַזאַ בייזער,
ווען אויף מיין שווערן וועג גייסטו־מיט־מיר, מיין ׳שענסטער.

פאַרנאַכט

איבער מידער ערד פאַלט שטיל די אָוונט־בלויקייט
און טראָגט אויף צאַרטע הענט אַ פייערדיקן זוים...
די פאַלמען, קיפּאַריסן פאַרהילן־זיך אין גרויקייט
פון אַ נאַכטיקן און נעפּלדיקן טרוים...

מיינע אויגן טרינקען דורשטיק די פאַרבענקטע פאַרבן,
מיין האַרץ ציילט אין דער שטיל: אַוועק איז נאָך איין טאָג...
דער רויטער פייערזוים גייט־אויס ביים ראַנד אין שטאַרבן
און אַ פויגל אויף אַ בוים אין בענקשאַפט קלאָגט.

טונקלער ווערן פאַרבן, שטיל דער אָוונט שפּרייט־זיך,
פאַרוויקלט אַלץ און אַלעמען אין צאַרטקייט און אין רו...
מענש און בוים און פויגל שטיל צו נאַכט זיך גרייטן,
פול בענקשאַפט, ציהט דאָס האַרץ אין ערגעץ־וואו...

אַ בריוו פון פוילן

„מען מאַכט דאָ ניט קיין חתונות, מען בויט דאָ ניט קיין שטיבער,"
שרייבט מען אין אַ בריוו צו מיר פון דער אַלטער היים.
ווערטער קורצע. פון שווערן לעבן שטיקער
ווײַנען פון דער שורה אין געהיים.

פון פּאַפּיר, דעם ווייסן, שורות שוואַרצע טרויערן
איבער עלנט לעבן, פאַרפרוירענעם אָן גליק.
חלומען און בענקען נאָך נייע שורות מויערן,
נאָך נייעם, יונגן לעבן, נאָך חתונה מוזיק.

אַ בריוו

מאָרגנזון. און העלן ליכט
שטריקט דער טאָג אין וואַרעמע פּאַסן.
שטרייפן פרייד אויף מיין געזיכט,
ווי שיין, ווי ליכטיקייט אויף גאַסן.

עס ציטערט שטיל דאָס ווייס פּאַפּיר
אין מיינע פלאַטערדיקע פינגער.
פון יעדן וואָרט, וואָס איך באַריר,
ווער איך ליכטיקער און יינגער.

פאַר אַלע

פאַר אַלע שטומע
מוז איך ריידן:
זייער פּיין האָב איך דערזען.
זייער פּיין אין מיינע אויגן
וויגט־זיך, וויינט
און ברענט מיך, ברענט.

פאַר בלינדע
זעהען מיינע אויגן
און וויינען ביטער,
נאָנט געוויין.
פאַר שטומע, בלינדע
מיין ליד זאָל ריידן,
זאָל נישט פאַרגיין!

פאַר האָרבאַטע וועל איך זינגען
צעצווייגטן, האָרביקן געזאַנג.
אַלע פּיינען אויסצוזינגען
בין איך פאַראַן...

צו אייך, קראַנקע

איך קען גוט אייערע נעכט, וואָס אָן שלאָפן פאַרגייען,
איך לעב־מיט מיט אייך די טעג, פול בענקשאַפט און פול פיין,
דורך מיינע דינע וועגט דערטראָגן זיך די ווייען —
אייער פלאָגונג ווערט מיר נאָנט, ווערט מיין.

נאַכט. אַ שלאָפלאָזע איך ליג ביי מיר אין צימער —
פלוצלונג אַ סירענע שאַלט: אַ רוף פון מענשנס האַרץ...
מיין אָטעם שטעלט־זיך אָפּ, מיין שורה אָטעמט גליווער
און ענגשאַפט פון אַ לעבן, וואָס ראַנגלט־זיך מיט שוואַרץ.

איך שיק אַ ברכה אייך, איך טו אין איינזאַם תפילה.
מיינע אויגן שפּאַלטן וועגט אַדורך פון אייער קראַנקן צעל...
איך אייל מיט מיין געבעט, ווי אין דער לעצטער שעה פון נעילה,
באַהעפט מיט אייער פיין, מיט דעם ווײ פון אויג און זעל.

ערגעץ, ווייט פון אייך, איך לעב מיט אייך, איך גרים אייך,
אייער וויטאג איז מיר נאָנט, איך האָב מיט אייך דורך נאַכט.
די שורות פון מיין ליד, ווי אַ טייך צום ים, טוט פליסן... ן
עס שטראָמט צו אייך מיין ליד, דורך סירענעשאַל דערוואַכט.

שטום

שטום געברום פון צונג אַרויף.
אויגן — רויטער, רויטער רוף.
האַלדז פאַרגליווערט — שטיקער אייז!
וואָרט! אָ, וואָרט! דערלייז! דערלייז!

שטום געברום נאָר
ענטפערט אָפּ...
וויגט אין אויגן זיך,
אין קאָפּ —

וואָרט נישטאָ.
נאָר שטום געברום...
עס וויגט זיך צונג...
און צונג איז שטום...

בלינד

הענט זוכן וועגן...
די אויגן פאַרמאַכט.
טאָגיקע אויגן
פאַרמויערט אין נאַכט.

הענט ציהענדיק, ציהען—
באַרירן די שיין.
עס יאָמערן וויעס—
ליכטיק צו זיין!

ברעמען רופן און רופן
דאָס שיין פון דעם טאָג...
רוף נישט דעררופן
קיין ליכט איז נישטאָ...

עס יאָמערן אויגן,
ווי מדבר׳שער ווינט.
דער טאָג איז פאַרצויגן,
די זעאונג איז בלינד.

עכאָ

איך בין דער האָרבאַטער, וואָס טראָגט זיינע באַרגיקע פּלייצעס.
איך בין די מאַמע, וועלכע וויינט ביי אַ ליידיקער וויג.
איך בין די נשמה פון פערד, וואָס מ'בייטשט און ווינט מיט לייטשעס.
איך בין די פרוי, וועלכע ליידט און שווייגט און ליבט.

איך בלי אין דעם קאָרן, וואָס פרייט זיך אויף זוניקע פעלדער.
איך רייף אין מילגרוים, אין דעם עפּל, אין טרויב.
איך בין גרינע נאָדלען, וואָס זינגען אויף סאָסנעס אין וועלדער.
איך זינג אין די פויגלען און בוימער, אין בלויען פאַרטאָגיקן טוי.

איך טרינק, ווי אין מדבר די זון. איך זאַפּ איין די הימלען, די בלויע.
איך טרינק מיט דורשטיקע אויגן די טייכן, דעם וואַסער פון ים.
איך היט אָפּ, ווי די ערד אירע זאָמען, אַלץ, וואָס מען וועט מיר
פאַרטרויען.
איך בלי־אויף אַלעם צוריק. איך מאַך זיס דעם גיפטיקסטן סם.

וואָגל

בין צו מדבר געגאַנגען. און ים.
מיט שטילקייט און שטים זיך נערן.
זיך היילן אין פלאַם.
ברענען און פאַרברענט נישט ווערן.

טרינק איך מדבר'שן טוי,
ווי זאמדן — דיזעלבע געטראַנקען.
באָד מיינע אויגן אין בלוי,
וואָס אין די הויכן צעהאַנגען.

איך בין מיד ביז מיין ביין.
מיין האַרץ איז צעשניטן און אָפן.
שטיינער און שאַרפע ציין
זיינען איבער מיין לייב געלאָפן.

אין טאַנץ

עס גיסט זיך רויטער שיין אויף ווענט;
סטענגעס זיך פלעכטן ווי שלאַנגען.
טאַצן קלאַפּן אין הענט...
ס'פלעכטן זיך פינגערדיק הענט
אַרום קערפּערס בויגיקע, שלאַנקע.

פאַרבלאָנדזשעטע גליטשן זיך טריט
איבער גלאַטיקע, גלאַנציקע וועגן...
שכורע, זינלאָזע שריט,
אין שוועבן — פאַרקעטן פאַרוועבן.

און זילבער־געקלאַנג און אוהאַ
זיך טראָגט פון פאַרשאָטנטע טישלאַך...
ס'ברענען אויגן אַרויס פון באָאַ —
געלעכטער מיט ווערטער צעמישט זיך.

אויגן פרעמדע נעמען אַרום, ווי די נאַכט
און נאָענט איז היינט פרעמדנס אָן אָטעם.
אויגן פרעמדע, ווי לאָדנס, פאַרמאַכט
פאַרלאָדנט, פאַרשלאָסן, פארשאָטנס.

הענט — פלעכטן־זיך־פלעכטן אין זינגלאָזן טאַקט...
ערגעץ אַוועקגיין. ניין! בלייבן אינמיטן.
וועמען געטראָפן? און וועמען פאַרביטן?
וואָס אויסגעמיטן?...
ווידער אַוועקגיין... ווייט — ווייט. אינדערנאַכט...
עס וואַכן די פיס
און די אויגן פאַרמאַכט —
לאָדנס פאַרלאָדנט אין פינסטערער נאַכט.
טונקעלע פייערן. זינלאָז דערוואַכט...
אַוועקגיין! אַוועקגיין!
און בלייבן אָט דאָ...

עס דרייט זיך אַ שעה...
און אַ ראָד... אין אַ ראָד...

צוגעשמידט. צוגעשמידט קערפּער־צו־קערפּער.
אָטעם־צו־אָטעם — אָטעמט זיך לייכט.
נאָענטער דער פּנים. באַק נענטער, נענטער.
ברעמען מיט ברעמען —
נאָענט, אַזוי נאָענט היינט ווילד־פרעמדער לייב —
ס'שאָקלט זיך ס'פּנים —... אַזוי נאָענט —
פון דער ווייט!
אויגן צעצונדענע
שפּיזן דאָס לייב.

טריט־אין־טראָט. טריט־אין־טריט.
אָטעם ברענט. אויג — צעגליט.
פוס־מיט־פיס. אין־טאַקט־אין־טאַקט.
עס ברענטש דאָס לייב
עס גליט די באַק.

עס ווײנט קלאַרנעט. עס רופט די פלייט.
פאַרדרייט אין ווינט אַ זיידן קלייד...
עס טרויערט שטיל די ווייטע פרייד.
עס טאַנצט אַ טאַץ און ווײנט אַ פלייט.—

דו און איך... און אַליין. אַליין!
אינצווייען. צוויי. ביין־צו־ביין.
עס לאַכט די טאַץ
אויף פלייט'ס געוויין....

עס גיסט זיך שטילער, רויטער שיין.—
עס רוישט דאָס בלוט, ווי שפּיליק ווייַן.
עס שטאַרבן קלאַנגען שטיל. איך פּיין.

אַ בריוו

ניט ברוגז זיין — בעטסטו מיך, און זאָגסט, איך זאָל דיר שרייבן.
ווייס איך היינט אַליין ניט... צו וואָס?
איך האָב אַ סך צו זאָגן, — וויל איך גאָר היינט שווייגן...
גוט איז מיר — ניט שיקן דיר קיין אות.

בעטסטו מיך און שרייבסט מיר, ווילסט, איך זאָל דיר שיקן
אַ בריוו אַ לאַנגן: ווי אַזוי מיר גייט?
ווילט זיך היינט מיר, גראָד היינט, זיך אַליין דערקוויקן —
מיט מיין אויסגעטראַכטער, אומרואיקער פרייד.

רופן דיינע שורות, בענקען פונדערווייטן:
מיין טייערע, מיין נאָנטע, שרייב צו מיר... און רייד...
ס'וואַרפט היינט די לבנה שיין אויף אַלע זייטן,
שווער איז מיר איר אומעט. שווער איז מיר מיין פרייד.

שווער איז מיר צו שרייבן. שווער איז מיר צו שווייגן.
ווייס איך אַליין ניט: וואָס? — וואָס זאָל איך טאָן?
מיינע הענט אין אומרו ציהען־זיך ווי צווייגן...
און אַליין איך פלאַטער, ווי אין ווינט אַ פאָן.

צו וואָס זאָל איך דיר שרייבן? אַ פרעמדן און אַ ווייטן?
צו וואָס זאָל איך דערציילן, ווי, און וואָס ביי מיר?
ס'שיינט היינט די לבנה העל אויף אַלע זייטן,
און אַזאַ נאַכט, אַ בלויע, רופט און וואַרט ביים טיר...

רויטע פאָנען

רויטע פאָנען
זיך טראָגן אין לופט,
ווי בליצן
ביים אָנקום פון שטורעם.
פלאַטערן אין ווינט,
רופן, —
ווי גלעקער
פון טורעמס.

שטיבלאַך
שטייען אין שרעק,
לענדער
זיך וויגן און וואַקלען...
גאַסן
הוידן־זיך ווי שאַרפן פון העק,
ווי אין פינצטערניש געצונדענע פאַקלען.

היים —
איז קיין היים היינט נישט מער.
גאַסן
אין היימען פאַרוואַנדלט.
רייען פאַרברידערטע
זיך הוידן,
ווי שווערדן —
קעגן וועלט פון פאַרשקלאַפונג און האַנדל.

רויטע פאָנען
בליצן אין לופט.
פלאַטערן
איבער לענדער און לענדער.
צו פאַרברידערונג,
צו שלום דער רוף,
צו קאָנטינענטן,
צו פעלקער געווענדעט:
שטייט־אויף! ענדערט!

איבער מיין ערד

איבער מיין צעבליטער, צעזומערטער ערד
גיי איך און זינג אַזוי פריי...
דערזעה איך דעם שאַרף פון אַ שווערד,
דערהער איך דעם ניגון פון בליי.

ציה איך אין אַנגסט מיינע הענט,
הויב איך־אויף העכער מיין שטים.
איך זעה — אַלטע וועלט ווערט פאַרברענט
און פייער געבערט נייעם הימן.

איבער אַ וועלט, וואָס ווערט חרוב און אַלט
גייט־אויף אין געוויטער אַ נס...
רויטער ווינט איבער אונז שאַלט,
עס זומערט מיט רויטן בעז...

דער בלאָנדער משיח

(פון מיין בוך „דער בלאָנדער משיח“)

אָפּגעריסן. צעבלוטיקט די פּיס.
נאָר לויטער דאָס לייב און דער פּנים.
מאַרשירט צווישן רייען מיט ביקס.
מאַרשירט אין גאַנג פון לעגיאָנען.

אַ ריי נאָך אַ ריי, נאָך אַ ריי,
הונדערטער, טויזנטער — מיליאָנען.
פּלוצלונג אויגן — אַ בלויער געשריי
איבער אַ ליכטיקן, קינדערשן פּנים.

און געשריי בלויער ווײנט אַזוי, ווײנט —
און ווערט אין אַ שמייכל פאַרוואַנדלט.
געשריי פאַרוויגט. צעווייט,
ווי ווערט גוטסקייט, אַהנונג...

פּיס שפּאַנען פון ווייטן צו ווייט —
די וועלט די גאַנצע אויסגיין.
טראָגן ליכטיקסטע, ברודערשע פרייד.
דערוואַכונג, דערלייזונג פון פּיין.

צום ערשטן מאַי

איבער דער גאַנצער וועלט פלאַטערן היינט פאָנעז,
און מיליאָנען מענטשן געשלאָסענע אין ריי—
גייען מוטיק, זאָגן־אָן און מאָנען:
די וועלט זאָל זיין באַנייט, אין שלום לעבן, פריי.

אויף לשונות אַלע טראָגן־זיך געזאַנגען
פון פרייהייט און פון גליק פאַר דער גאַנצער וועלט.
גלויביק ווערן אויגן, מונטער היינט דער גאַנג איז
אונטער פאָנען רויטע מיט אויפרופן באַהעלט.

די גאַנצע וועלט

די גאַנצע וועלט איז היינט מיין היים...
און אַלע מענטשן — ברידער.
מיין פיין פאַרשלים איך אין געהיים,
אויף וועגן איך וואַנדער ווידער.

מיר איז וואַנדער־וואָגל גוט באַקאַנט,
מיין בענקשאַפט איז מיר טייער.
מיר ווייזט מיין וועג אַ בלויע האַנט,
מיך פירט אַ זייל פון פייער.

צו דער בראָנזענער דיאַנע

מיין שוועסטער! איך בין, ווי דו, אַ דיאַנע;
ווי דו, איך טראָג־זיך דורך דעם ווינט.
איך שטרעק, ווי דו, מיין האַנט צו צאַמען
אין בייזן יאָג די ווילדע הינט.

ווי דו, בין איך פאַרליבט אין פעלדער,
אין שנעלן לויף איבער גאָרער וועלט.
עס שאַלט מיין ליד, ווי האָרן דורך וועלדער.
עס איז זינגען לידער מיר באַשערט.

איך שטיי לעם דיר, איך זע דיין פּנים.
דו ביסט בראָנז, איך בין בלוט אוןביין;
דו טראָגסט דעם צייכן פון האַלב־לבנה,
איך — מיין ליד. דורך נאַכט — צו שיין.

הירש און אָדלער

איך גיי צו אייך. פון טאָל — אויף בערג,
איך גיי צו אייך. אויף בערג — פון נידער.
איך — אַ מענטש. אַ קליינער צווערג —
וויל ווערן הירש און אָדלער ווידער.

ווי הירש זיך טראָגן. באַרג־נאָך־באַרג.
צעצווייגטע זינגען מיינע הערנער.
איך טראָג מיין גאַרב! איך טראָג מיין אַרב!
בלומען דופטיגסטע און דערנער.

און אָדלער זיין. הויך און פריי
מיט אויגן ליכטיגסטע און ווייזע.
אַלץ, אַלץ דערזעהן: דערזעהן אויפסניי —
און אויפשטראַלן, ווי שנייען ווייס'סטע.

איך קום צו אייך. פון טאָל — אויף בערג.
איך קום צו אייך. אויף בערג — פון נידער.
איך בין שוין נישט מער קליינער צווערג,
הירש און אָדלער — ווער איך ווידער.

ווי דו...

איך גיי אויף וועגן ווייטע — זיבן זונעס זוכן.
איך בין פון די, וואָס קענען נישט קיין רו...
איך הער־זיך־צו צו אָנזאָגן און כשופ'דיקע שפּרוכן,
דורך טויערן פון לענדער, געבויגן איך גיי, ווי דו.

אויך מיר איז גוט באַקאַנט — שנייען, קעלט און וואַנדערן,
טעג אין בענקשאַפט, אין איינזאַמקייט און נויט.
איך בין, ווי דו, נאָר כ'בין אַן אַנדערע...
איך האָב דאָס לעבן ליב. ווייל... כ'קען דעם טעם פון טויט.

מײַן ליד, מײַן קינד

מײַן ליד, מײַן קינד מיט שטראַלנדיקע הערנער,
מיט אויגן ליכטיקע און טאָגיקע, ווי זון.
קלײב־אויף, זאַפּ־אײַן אין זיך בלומענדופּט און דערנער,
ווינטן פראָסטיקע און זומערדיקן זום.

מײַן ליד, מײַן ליכטיק קינד, מיט אויגן טונקל־בלויע,
גײ, גײ אין וועלט אַרײַן מיט פולע הויפנס שײַן.
לויכט־אויף אין הײזקעלאך. צו ווינקלען דאַרע, גרויע,
זאָלסטו טרייסט און האָפנונג אין שעה׳ן פריהע זײַן.

און זײ מיט מיר, מײַן קינד. דו און איך — מיר בײדע
צוזאַמען זאָלן זײַן. אויג־אין־אויג, האַנט־אין־האַנט.
ביז שעה׳ען מײַנע לעצטע. שטענדיק. אימער גרייטע
אויפנעמען, ווי ברכות, דעם לעצטן טראָט צום ראַנד.

מײַן ליד, מײַן קינד, מיט שטראַלנדיקע הערנער,
מיט אויגן טאָגיקע און ליכטיקע, ווי זון. —
קלײב־אויף, זאַפּ־אײַן אין זיך בלומענדופּט און דערנער,
ווינטן פראָסטיקע און זומערדיקן זום...

דיין וואָרט נישטאָ

צו חיים נחמן ביאַליק.

דיין וואָרט נישטאָ. דיינע אויגן אויסגעלאָשן.
פאַרשטילט דער אומרו פון דיין גרויס האַרץ...
אין אַלע עקן וועלט שטייען מיר אָן לשון...
איבער אונזער זומער פלאַטערן פליגלען שוואַרץ...

גרויסע ליכט ברענען. זיי וויינען ביים צוקאָפּנס.
זיי שפּרייטן שאָטנס, שרעק און שיין.
זיי גייען־אויס אין הייסע טראָפּנס,
ווי אונזער האַרץ אין צער, אין פּיין.

דו ביסט געווען מיט אונז אין פייער פון פּאָגראָמען,
נישטאָ שוין מער דיין וואָרט, וואָס האָט געצאָרנט און געברענט.
מיט געזאַנג געזייט האָסטו האָפענונג, ווי זאָמען,
געשטאַרקט אויפסניי, געמוטיקט אונזערע הענט.

פאַרשטילט דיין וואָרט. פאַרלאָשן דיינע אויגן,
ווי פליגלען מידע, צעניפגעלייגט די הענט...
אין צער, אין טיפן ווי שטייען מיר געבויגן...
ווייל דיין ליד האָט אויפגעהערט... ווייל דו האָסט אויסגעברענט...

די תורה

פֿאַרמעט קלאָרער דיין ליכטיקער גוף.
אותיות — אויגן פֿון פֿייער און בליצן...
צו אייביקער שיינקייט דיין רוף —
פֿון פֿעלזנשטיין אייביקע שפּיצן.

צווישן אותיות — וועגן, צעלויכטענע העל —
אונז פֿירן דורך סודות אין רוימען...
ביסט פֿון דער ערד צו וועלטן ווייטע אַ שוועל
פֿון טויזנטיאָריקן העלזען און טרוימען.

פֿיר הענטלאַך טראָגסטו אויף זיך.
פֿיר שטראַלן צו ערדישע עקן...
פֿייער און בליץ פֿון דיין געזיכט
די סודות בראשית אַנטפּלעקן.

פֿיר הענטלאַך — ווי הענט און ווי פֿיס...
ווי אונזער מענטשישער גוף ביסט געוואָרן...
צוויי צו הימלען, וואו שטראַליקייט איז,
צוויי צו ערד — וואו מיר זיינען געבאָרן.

פֿאַרמעט קלאָרער דיין ליכטיקער גוף.
אותיות — אויגן קלאָרע פֿול בליצן...
ביסט פֿון פֿינצטערניש צו שיין אונזער רוף,
גאָט׳ס וואָרט אויף דיין הויט טוט מען קריצן.

ווען געעפֿנט דער אָרון־קודש ווערט, —
זעה איך גייסטער וואַכע דרימלען...
מיט פֿיס — צוויי שטראַלן אויף דער ערד,
מיט הענט צעשטראַלטע אין די הימלען...

יוסף

א

שטיל איז דער יונגלינג, בלוי־טרוים אין די אויגן,
ווי זאַנגען רייפע שיינען די האָר—
מיט חלומות איז פאַר אים דער העלטאָג פאַרצויגן.
עס זינגען ווי טייכן, זיינע זיבעצן יאָר.

יעקב'ן איז יוסף פון ליבסטע דער ליבסטער.
קיין איין זון פון די זין איז דעם זקן נישט פרעמד.
נאָר יוסף איז אַנדערש. שענער און יונגער
שיינקט יעקב זיין ליבסטן אַ זיידענע העמד.

גייט יוסף אַרום אין בלויזייד פון טרוימען.
און שטערן, אים דוכט־זיך, זיך בוקן פאַר אים,
און גאַרבן און זאַנגען פון פעלדער געהיימע
רעדן צו אים מיט פאַרבאָרגענער שטים.

קומט יוסף צו ברידער— זיי עסן דערלאַנגען,—
דערציילט ער חלומות, קלאָרער, ווי וואָר...
דערוועקן זיך אין הערצער פון קנאה די קלאַנגען,
וואָס יוסף דער יונגסטער, וויל זיין ביי זיי בכור...

צעפלאַקערן זיך הערצער, ווי האַלבטאָג אין מדבר,
און שנאה די ליבשאַפט פון ברידער דערשלינגט...
פון ישמעאלים דער גאַנג זיך דערנענטערט צו ברידער
און דער מרוקען פון קעמלען אין די אויערן קלינגט...

„לאָמיר דעם חלום־יונג אין קנעכטשאַפט פאַרקויפן,
פישט קיין האַר וועט ער זיין, וועט דער חלום זיין אויס!"
טונקלער ברענען פון שנאה די אויגן
און אַ ברידערשע האַנט טוט די זיידנהעמד אויס.

„אין בלוט פון אַ ציגעלע וועלן מיר עס איינטונקען,
און דעם טאַטן דערציילן, אַז ס'האָט אַ וואָלף אים פאַרצוקט.
זיין יוסף'ן, צו וועלכן ס'האָבן די שטערנס געוואונקען,
זיין יוסף'ן, צו וועמען ס'האָבן־זיך די זאַנגען געבוקט"...

ב

אַ פאַרשטילטער שטייט יוסף אין שטורעם פון שנאה...
ער האָט אויף זיינע ברידער מיט ליבשאַפט געקוקט!...
און וואָס איז זיין זינד? אַז אויף פעלדער בלוי־גרינע
האָבן גאַרבן עלף שלאַנקע זיך פאַר אַ צוועלפטן געבוקט?

ס'איז געענדיגט די קניה... מיט'ן שטאַם פון ישמעאל
גייט יוסף, דער טרוימער, — אַן איינזאַמער קנעכט...
גייט יוסף, דער ליבלינג פון יעקב־ישראל,
דער זעהער, דער העלער, דער פאַרליבטער אין נעכט...

גייט יוסף אויף זאַמדן און ווייט איז זיין טאַטע,
זיין ווי ווערט פאַרשלונגען, ווי אין וויסטע דער רוף...
פאַלן שאָטנס אויף ערד, פאַלט יוסף פאַרמאַטערט,
אויף זאַמדן ווילד־פרעמדע זיין וואַרעמער גוף...

זיינע העלע חלומות, ווי גליק איצט פאַרשוואונדן,
אומ'רחמנות'דיג, האַרט פאַר אים שטייט די וואָר...
וועט ער טיפער באַהאַלטן די ברענענדע וואונדן,
טיפער אין זיך, אויף ווער ווייסט וויפל יאָר...

ג

ווי אַ קנעכט איז יוסף אין מצרים געקומען.
אין חלומות — אַ פרינץ, אַ פירשט און אַ האַר...
די בלויקייט פון טרוימען מיט זיך מיטגענומען,
מיט גאָלד פון די שטערן באַצירט ער זיין צער.

דער עלנטער יוסף אין אין תפיסה געזעסן —
איז וויסטער פון שוואַרצע חלומות זיין טאָג...
מיט גנבים און רויבער איין מאָלצייט געגעסן
מיט זיי אויף זיין פינצטערן גורל געקלאָגט.

נאָר אַליץ האָט אַ סוף. עס קומט זיין גאולה,
עס פאַלן ווי ריגלען פון תפיסה די ווענט...
פאַרשווינדן, ווי סוף חודש, די לבנה די פולע,
זיי ווערן צו נישט, ווען גליק זיך דערנענט.

יוסף, דער טרוימער, ווערט פּרעה'ן דער נענטסטער,
יוסף, דער קנעכט, ווערט פירשט און ווערט האַר.
זיין וואָר ווערט ווי חלום, דער העלסטער און שענסטער,
פרייד ווערט ווי ים — פון די טייכן פון צער...

העל איז דאָס וואָרט פון יוסף'ן אין מצרים,
און יעדער קלאַנג איז שטרענגסטער באַפעל.
מיט ליכטיקן שכל געבענטשט אין זיין רעיון,
זיין שטערן איצט שיינט, ווי זון, אַזוי העל...

ד

הונגער און יאָמער איצט הערשן אין כנען —
די טריקעניש האָט זאַנגען און גראָזן פאַרצערט.
„אין לאַנד פון די מצרים איז תבואה פאַראַנען, —
ביי נילום דעם פעטן", האָט מען אין כנען געהערט.

גייען די ברידער תבואה איינקויפן...
דערקענט יוסף די ברידער און יאָמערט פאַר פרייד.
דאָך וואַרפט אויף זיי שרעק, זיי זאָלן דאַרפן אַנטלויפן, —
און רעדט מיט זיי בייזע, מצרישע רייד.

די ברידער זיך־בוקן פאַר יוסף, דעם ברודער,
ווי עס האָבן זיך די זאַנגען אין חלום געבוקט.
הערשט צווישן ברידער שטילער גערודער:
„ווי מאָדנע דער מצרי אויף אונז האָט געקוקט.״

ה'

עס שיינט יוסף'ס טאָג, ווי די שטערן אין הויכן.
נאָר אין שטילקייט פון פּאַלאַץ ברעכט ער די הענט.
עס יאָמערט זיין האַרץ, זיין טרוימעריש־ווייכע.
האָבן אים זיינע ברידער־פאַררעטער דערקענט?

נישט פאַרשטאַנען האָבן די ברידער זיינע העלע טרוימען,
אים געהאַסט פאַר דעם זעהן פון שטערן דעם גאַנג;
פאַר הערן אויף פעלדער פון זאַנגען געהיימע
דעם גאָלדענעם שטילן רויש און געזאַנג.

ו'

ער וואָלט פיל זיי געגעבן, נישט נאָר ברויט גענוג זאַט צום עסן,
אָ, ווי וואָלט ער ברודער געוואָלט צווישן זיי ווידער זיין!
אָ, זאָל די שנאה פון ברידער שוין ווערן פאַרגעסן!
זיין עלנט, די תפיסה, די יאָרן פול פּיין!

דאָך ער וואַרפט אויף זיי שרעק און שיקט אַוועק זיינע ברידער,
נאָר באַפעלט זיינע דינער: זיי געבן מער ברויט..
דער מעכטיקער יוסף ווערט אַ קליינינקער ווידער —
ווי שרייט אין אים: דער טאַטע אין נויט!

אין פּאַלאַץ פאַרשטילטן זיצט יוסף אין עלנט.
ווי דער רובין אין זיין רינג, ברענט זיין וואונד און זיין צער.
וואָס טויג אים די מאַכט פון שרייבן באַפעלן,
זיין שני למלך און מצרישער האַר?

ז

די צייט איז אַ שווערע לאַנגזאַם געגאַנגען—
געטריקענט האָט תבואה, געוויסטעט דער פעלד.
פאַרדאַרטע, אָן קערנער, זיך וויגן די זאַנגען,
קיין פאַשע פאַר שאָף, קיין האָבער פאַר פערד.

גייען פון כנען צום מצרי די ברידער,
און דער קליינער בנימין איז איצט אויך צווישן זיי.
„אָן יונגסטן נישט קומען, אייך נישט זעהן זאָל איך ווידער,"—
שטרענג איז דאָס וואָרט פון דעם מצרי'ס באַפעל.

ח

קומען די ברידער און וואַרטן אין אימה:
ווי וועט איצט זיי געשען מיט דעם מצרי, דעם האַר?
זיינע ווענט מיט זיי זיינען אַזעלכע געהיימע,
חסד און משפט, גוטס און געפאַר.

דערזעט יוסף ווידער אַזוי נאָענט זייער פנים,
דערקענט זייער שרעק, זייער הונגער און נויט.
דערזעט אויך זיין ליבסטן, דעם יונגן בנימין,
גייט אין אים אויף פאַרגעבונג ווי זאַנגען פאַרזייטע.

וואו איז דער טאַטע? אָ, איר מיינע ברידער!
יוסף בין איך! שרייט ער אוים אין זיין ווייַ...
די דינער דורך ווענט הערן גרויסן גערודער.
ביז דעם פאַלאַץ פון פרעה'ן ברעכט דורך זיין געשריי.

אַ טאָכטער פון מיין פאָלק

איך בין אַ טאָכטער פון מיין פאָלק — וואוין איך צווישן פעלקער.
איך רייד מיט פרעמדע זייער לשון, זייער אייגן שפּראַך.
איך בלי־אויף ווידער, ווען אַלעס, דאַכט־זיך, וועלקט שוין.
און קלאָר איז מיר די שטים פון יעדער שטומער זאַך.

איך בין אַליין. נאָר מיט אַלע ספון דער וועלט פאַרבונדן.
מיט פעלקער אַלע גיי־איך־מיט און פרייהייט זינגט אין טראָט.
אין מיינע הענט איז שטענדיק פייער ליכטיקער געצונדן.
און מיין רוף איז וואַך צו די איינוואוינער פון שטאָט.

איך בין אַ טאָכטער פון מיין פאָלק — וואַנדער איך דורך לענדער.
איך בין אַ טאָכטער פון מיין פאָלק — טראָג איך גאָט אין האַרצן.
מיין אויער איז, ווי דוד'ס פידל, צו מאָרגנווינט געווענדעט,
מיין אויג זעהט ליכט און האָפנונג דורך נאַכטיקייט און שוואַרץ.

איך בין אַ טאָכטער פון מיין פאָלק — וואַנדער איך דורך לענדער,
וואו יעדער בייזער קוקט אויף מיר מיט לעסטערונג און שרייט.
גורט איך אָן מיט נייער גבורה מיינע לענדן
און ווידער גיי מיין אייביק גאַנג צו ליכטיקייט דורך שטרייט.

איך בין אַ טאָכטער פון מיין פאָלק, איך שטאַם פון טויזנט דורות.
איז מיר אַן אייגן דאַך געוואָרן דער הימל פון דער וועלט.
ווי אַ סנה ווערט נישט פאַרברענט מיין תורה.
איך לייג מיין קאָפּ אויף שטיין פון מדבר, ווי אין אייגענעם געצעלט.

צו דיר, מיין לאַנד

זיך אָנגעאָטעמט ביי פרעמדע הימלען,
געברענט מיין פּנים אויף פרעמדער ערד.
מיין לאַנד, מיין גרויסע, איך זינג דיר הימנען,
האָסטו פון וויטן מיין שטים דערהערט?

מיין לאַנד, מיין שיינע, רופסט אַלעמען: ברודער!
רופסט אויף די וועלט צו נייעם זין.
איך טראָג דיין רוף דורך וועלט־גערודער,
ווי וועל צו ברעג — מיך ציהט אַהין.

פונדאַנען זינג איך צו דיין שליאַך, צום ברייטן,
צו דיינע בלויע פעלדער, צו דיין העלער זון.
איבער וועלט איך טראָג דיין שטערן רויטן—
דעם פרייען רוף פון דיינע זין.

ערד

קיין חלום ס'איז מער, נאָר וואַרהייט און וואָר.
שיינק און העל אונזער נייער קאַיאָר.
אונזער פנים צו זון. שוואַרצערד אונטער פיס.
דער לעבן באַנייטער איז שטראָמיק און פריש.

וואַכט־אויף אונטער זאָמען אונזער אייגענער באָדן,
ווערט פעלד און ווערט שייער מיט זאַטקייט באַלאָדן.
קינדער און יוגנט, ווי פעלדער דערוואַכן,
וואַקסן און בליהען, און שפילן און לאַכן.

צעוואַקסט זיך אַ לעבן אין זאַטקייט, אין רחבות,
דעם גלות פאַרגעסן, די דאגות, די דחקות.
צו פעלדער און וועלדער די הענט צוגעבונדן,—
צעשטראַלן־זיך אויגן, פאַרהיילן זיך וואונדן.

בויען־זיך שטעט, וואַרשטאַטן, פאַבריקן,
און הייזער, און גאַסן און אייזערנע בריקן.
עס פרייט־זיך דער לשון: בויען און בויען.
און אייגענער אידיש וואַקסט, ווי אַ מויער.

נייע ווענט זיך צעשטראַלן אין הויכן, אין דעכער—
שטראָמט אייגענע שפראַך פליסיקער, העכער.
אין מויל פון די קינדער, אַרבעטער, בויער,
אין רויש פון מאַשינען, אין פעלד ביי דעם פויער.

עס זינגען די פויגלען אויף ביימער פון נעסטן:
ווער קען אין געזאַנג מיט זיי זיך פאַרמעסטן?
עס קלינגען די לידער מיט מוט פון באַפרייטע,
עס הילכט־אָפּ די טאַיגע און גריסט זיי פונווייטן.

עס פרעגן שוין פעלדער ביי די שטראָמיקע טייכן:
געזען אַזאַ פרייד? קען זיך ווער מיט זיי גלייכן?
גייט־אויף אויך מיין ליד אַן אַנדערע, נייע,
מיט רחבות באַגליקט, מיט פרייד און אין פרייהייט.

ביי ביראָ, מיין לאַנד

פֿון דעם פֿעלד דערטראָגט־זיך געזאַנג פֿון שטאָל און טראַקטאָר.
נישטאָ קיין קרעמער מער, קיין אָרימקייט, קיין קלייט.
אין פֿאַבריקן אייגענע שפּינט דער סעליפֿאַקטאָר —
וואָל געשאָרענע פֿון שעפּסן, פֿלאַקס אַליין פֿאַרזייט.

די ברייטע פֿעלדער נעמען־אויף פֿולע הויפֿנס זאָמען,
די וועלדער הילכן־אָפּ דעם פֿריידיגסטן געזאַנג —
פֿון מענטש, געקומענעם פֿון קלעם און קראָמען, —
גיי מיט נייעם לעבן — אַ נייעם, פֿרייען גאַנג.

און די ברידער — בויען הייזער און פֿאַבריקן,
גאַנצע טעג פֿאַרנומען, ביז אין אָוונט שפּעט.
נישטאָ שוין מער קיין חלומ׳ען פֿון ניט־געשטויגן, ניט־געפֿלויגן־גליקן;
פֿריי דער וועג דעם שלאָגלער, יעדער אין געוועט.

וואַקסן קינדער. רויטע באַקן, דרייסטע אויגן.
גייען זיי אין שולן — רוקן, אַקסלען גלייך.
און די טאַטע־מאַמעס מיט פֿרייד און מי זיך בויגן —
ווער ביי דעם וואַרשטאַט, ווערביים פֿעלד און טייך.

הימל הויכער גיסט אין שטיבעלאַך דורך פֿענצטער
קלאָרן שיין. מיט שטאָלץ פֿון אייגן אַרבעט גיסט־זיך יעדער אָן.
פֿאַרשוואונדן איז דער שרעק פֿאַר די פּאָגראָם געשפּענסטער
אונטער פֿליגלען שטאַרקע פֿון דער רויטער פֿאָן.

עס זינגען מענטשן פֿריי. מיליאָנען שטאָלצע שטימען
אין כאָר דעם מעכטיקן פֿון סאָוועטנלאַנד.
אידישלאַנד גייט־אויף מיט דעם באַפֿרייטן הימן
פֿון ברידער־פֿעלקער הונדערט, וואָס גייען האַנט ביי האַנט.

לאַנד מיינע, ביי בירא! נישט געזען און נישט גע׳חלומ׳ט,
לאַנד, וואו עס צעשטראַלט־זיך זיכער אונזער דאַך...
נעם־אויף מיין ליד פֿונוויטן אין דיינע ברייטע אָרעמס,
גיב מיין דאַנק און שלום דער סאָוועטנמאַכט.

מיינע ברידער

מיינע ברידער בויען ארץ ישראל.
מיינע ברידער בויען אין בירָאָ.
מיט לעבן נייעם ווערט ערד דאָרט אָנגעפּאָיעט,
וואו נאָר מיינע ברידער זיינען דאָ.

אין דעם דרום'לאַנד, ביים ים ביים בלויען,
וואָס געלעגן איז אין עלנט, ווי אַ שטיין,
האָבן ברידער מיינע מיט געזאַנג פאַריאָגט דעם טרויער,
מיט געזאַנג געלייגט דאָרט דעם שאָסיי.

און אין הייסע האָיראַס זיך־געטראָגן.
נייע ליבשאַפט האָט געזונגען אינ'ם בלוט
און אין פריהע, ליכטיקע פאַרטאָגן
האָבן זיי געבויט און נישט גערוט.

מיט אימפּעדיקער אַרבעט רוישט דאָרט איצט דער קבוץ.
שטעט נייע שטייען־אויף פון מדבר־זאַמד,
וואו נאָר אונזער דרייסטער, שטאָלצער חלוץ
נעמט די אַרבעט אין זיין פלייסיק האַנט.

ליד מיינע פליט צו אייך פונדערווייטן.
איך שטרעק צו אייך מיט ליבשאַפט מיינע הענט.
איך בין גליקלאך, וואָס אין אונזערע צייטן
האָבן מיר דעם וואונדער פון אויפבויאונג דערקענט.

ברידער מיינע, חלוצים, פיאָנערן!
ברידער פון ארץ ישראל און בירָאָ!
שטאַרקט די הענט! זאָל נייער לעבן יערן,
וואו נאָר איר שטעלט אויף באָדן אייער טראָט...

מיר — מענשן

זונען אין אונזערע אויגן,
פרישע זאַנגען אונזערע האָר...
אונזער לעבן ווערט פאַרפלויגן,
ווי ביי דער ערד איין קורצער יאָר.

מיר זיינען אַלע — מענשהייט, מענשן.
אויף אונזער פּנים וואונדער רוהט.
מיר גייען אונזער וועג געבענשטן,
אונזער מענשליך וועג מיט אויסרוף: „גוט."

מיר זיינען פּלאַנעטן אויף אָרביטן.
אונזער וועג אין רעכטער צייט זיך שליסט...
מיר טוען סודות פּאָרכטיק היטן,
ווי ים, ווי שטערן אין דער וויסט.

פון נייע זינגעוודיקע וועגן

פון נייע זינגעוודיקע וועגן
ריים איך, טראָג איך פאַר אייך לידער.
פון שווערע, דאָרנדיקע שטעגן
ברענג איך זיי צו מענשן ווידער.

איך וועל זיי אייך ברענגען ווידער,
לייכטע, זוניקע געוועבן,
זינגען זאָל מען זיי אין שטיבער,
הילכן זאָלן זיי אויף וועגן.

אין זייערע שורות — טעג פון טרויער,
און טעג ליכטיקע און צאַרטע.
איך האָב זיי געקליבן אין פרייד, אין בלויער,
אויף וועגן שטיינערנע און האַרטע.

מיט קיינעם זיך ניט בייטן

מיט קיינעם אין דער וועלט וויל איך זיך נישט בייטן.
איך בין גליקליך, וואָס אין אַ צייט אַ גרויסער בין איך דאָ.
מיט העלן ליכט וועט לויכטן לאַנג אויף ווייטער,
אויף יאָרן טויזנט דער גאַנג פון אונזער דור.

איך האָב אַליין געזען, ווי אַ פאָלק קען זיך באַפרייען.
איך האָב געזען רויטפרילינג אין אָקטאָבער אויף דער ערד.
איך האָב געזען, ווי אונטער שנייען האָט געגומען מאַיען.
איך האָב דעם רוף פון פרייהייט אין מיין אייגן בלוט דערהערט.

אַ צייט אַזאַ, ווייס איך, קען נאָך איין מאָל נאָר קומען.
ווען באַפרייען וועלן־זיך אַלע פעלקער פון דער וועלט.
דאַן וועט נאָכאַמאָל נעמען זומערן —
פון פאָנען פרייע אין ליכטיקייט צעהעלט.

וואָלט איך מיט קיינעם נישט געוואָלט זיך בייטן.
איך בין גליקליך מיט'ן וואונדער, וואָס איך זע.
מיט ברידער איך גיי צו העלע צייטן,
צו אַ פרייער און באַגליקטער וועלט!

אין שטורמווינט

שטורעם, ים! שטורעם!
עס מוז דאָך איינמאָל אויפברויזן, אויפפלאַצן
און זיך־אויפרייסן אויף דיין האַרץ.
די ווייסט פאַרמאָגט דאָך בערג
און מיר — אונזערע שטעט און טורעמס.
מוזטו דאָך אויך אַמאָל זיך אויפשטורעמען
פון דייך פלאַך.

שטורעם ים!
הויב־אויף דיין פרייע וועל הויך און העכער.
הענג אויף דיין האַרץ אויף די ליפּן פון די וואָלקנס,
וואָס שפּיגלען זיך אין דיר.
איך זע דיך אַ צעפּלאַצטן.
ביסט פול ווי מיין אייגן בעכער
און דיין שטורעמען רופט־זיך־אָפּ אין מיר.

גוט איז מיר
אין דיין מיט זיך־טראָגן.
נאָנט איז מיר דיין צעברויזטער, ווילדער אויסגעשריי.
דיינע וועלן אויפגעשטיגענע
צום ווייטן ברעג זיך יאָגן.
זיי זינגען־אויס
דיין ווייַ, דיין ווילדער פרייד.

איך זע —
קעפּ צעשליידערט. פּנימ'ער פאַרבלייכטע,
אויגן צעטונקלטע פון וואַקל, אויגן פול מיט שרעק.
איך גיי־אַרום אין שטורעם.
די וועלן — פּאָנען ווייען רויטע,
גוט איז מיר דאָ זיין —
אין מיט פון ים און דעק.

שטילקייט שטייגט אין מיר.
אין אָטעם פֿון דעם שטורעם.
זאַלץ צעפּרעסט מיין פּנים.
דער ווינט מיין ברוסט פֿאַרפּלייצט.
עס זינגט אין בלוט ביי מיר
דער אויפשטייג פון סכנה
און דער פּנים פון תהום ליגט פֿאַר מיר אַנטבלויזט.

דער ים שטייגט־אויף.
ער לעקט די העלדזער פון די וואָלקנס.
דער שיף זיך־וואַקלט, ווי אַ שכור אין זיין טראָט.
מיין אויג געווענדעט צו לויטער,
צו שטילקייט פון די מאָרגנס,
וואָס איז שטאַרקער פון דעם שטורעם,
און אורקוואַליק, ווי גאָט.

פאַרשטעלטע געשטאַלטן

איך גיי איבער גאַסן מיט אַלעמען גלייך.
איך בין נאָר אַ טראָפּן אין שטאָטישן שטראָם.
פּלוצלונג דערפיל איך — איך בין אַנדערש פון אייך.
איך גיי איבער גאַסן, ווי בײַ'ם ראַנד פון תהום.

מײַנע אויגן דערזעען די טונקעלע טיף.
איבער קאָפּ מײַנעם וויגן זיך שפּיציקע שטיינער.
אַלע מיר גייען, ווי איבער ימים אַ שיף,
וואוהין פירט דער וועג — פון דעם ווייס נישט קיינער.

דער וועג איז אַ ווייטער, דאָס איז אַלעמען קלאָר.
אָט זינגט, דאַכט־זיך, זיכער דער טראָט איבער טראָטואַרן,
נאָר פּלוצלונג צעוויגט זיך אין וויכער די וואָר,
מיט אַפּגלאַנצן רויטע פון נאָנטע פּאָזשאַרן.

וואָלקנס

איך האָב היינט געזען אין וואָלקנס דאָס פּנים פון מיין גאָט.
קיילעכדיג איז עס געווען. טונקלגאָלדיג. און העלגאָלדיג זיין שטערן.
אונטן האָט דער ים געפּליסט מיט זינגעוודיקן טראָט
און פויגל־געשריי האָט זיך געלאָזט ביים ראַנד פון זאַמדן הערן.

די פויגלען האָבן זיך געטראָגן מיט פליגלען ברייט צעשפּרייט.
מיט לויבגעזאַנג אין קול, מיט תּפילות פאַר זיין פּנים...
פון די וואָלקנס האָט אַראָפּגעזונגען פון זונפאַרגאַנג די פלייט.
מיין גאָט האָב איך געזען און שטיל געזאָגט: כ'דערקאָן אים...

פון זיין העלן שטערן האָבן געדאַנקען שטראַלנדיג געשטראָמט.
דאָס גאַנצע פּנים איז געווען טונקלגאָלדענער שמייכל.
פון גליק האָט ער מיר אָנגעזאָגט און האָט פון מיר געמאָנט:
גיי צו באַרגשפּיצן זוניגע און הויכע!

פון וועלטן ווייטע דער געזאנג . . .

איך האָב ליב דעם באַריר פון שטראַלן אויף מיין פּנים —
פון שטערן ווייטע, פון דער נאָנטער זון...
דער גרוס פון ווייטקייטן, פון וועלטן מיליאָנען
שטראָמט צו מיינע אויגן צו.

צי־איך־אויס, ווי סטרונעס, דעם ביין פון מיינע פינגער —
אַ מנין שטראַלן צו אומענדלאכקייט...
מיין שטים כ'הויב־אויף אין כאָר מיט אַלע זינגער.
שאַלט־אָפּ מיין שטים אין שטילן גאַנג פון צייט.

אין באַריר מיט זון, אין באַריר מיט ווייטע שטערן —
ווער איך, ווי אַ שטויב, אַ לויטערע אין גאַנג...
גוט איז מיר איבער מיין ערד שטערן זען. און הערן
פון וועלטן ווייטע דעם אייביקן געזאַנג.

אזוי ווי איך בין

אָט אַזוי ווי איך בין... אַזוי קליין —
ציה איך מיינע הענט איבער בערג.
אין דער גאַנצער וועלט איך וואוין,
און ענג און ברייט איז מיין וועלט.

ענג איז מיין צימער און דאָך...
פענצטער צו ווייטער ווייט.
און נאָנט ווערט מיר יעדערנס יאָך
און יעדערנס ווי אין מיר שרייט.

אַליין בין איך עטליכע פוס —
פון די פינגער ביז ענד פון מיין קאָפּ...
פון דער גאַנצער וועלט אַ גרוס —
ווי אַן עכאָ אין מיר רופט־זיך אָפּ.

צו דיר, מיין ערד

איך זינג מיין ליד פון דיין פּנים, ערד.
פון דיינע בערג איך זינג און דיינע גראָזן.
דיין קול פאַרנומען, דיין וואָרט דערהערט,
האָב איך אין זונענשיין דעם ראָזן.

איך האָב דיין שטילע שטים דערהערט,
דערזען דעם שיין פון דיינע אויגן.
מיין בלויע, מילדע מאַמע־ערד,
פון דיר גענומען כ'בין, צו דיר איך גיי זיך נויגן.

אַ זעאונג

אַלץ וועט פֿאַרגיין. פֿרייד און שווערסטעליידן,
ווי עס פֿאַרגייט אין מערבֿ־זייט די זון...
קיין זאַך וואָס לעבט אויף דר'ערד, וועט דעם גורל ניט פֿאַרמיידן—
אויסגעלאָשענע שטערנס אונז 'זאָגן־אָן דערפֿון.

בערג וועלן צעפֿאַלן, דער ים וועט זיי פֿאַרשלינגען,
דער צווייטער תהו ובהו וועט זיך אויפֿהייבן אויף ערד.
די וועלט וועט 'איינדרימלען אין קייט פֿון וואַסער־רינגען,
וועט זיפֿצן פֿון תהומ'ען, פֿון קיינעם נישט דערהערט.

איבער וואַסערן פֿאַרשטילטע, וועט אויפֿגיין די לבֿנה—
קיין אײנאונאײנציק אויג וועט איר פּנים ניט דערזען...
זילבערבלויע ימים וועלן מורמלען פֿון סכּנות,
פֿון ערד פֿאַרשלונגענער, וואָס איז ווי אַ בלויער בלום געווען.

נאָר ערגעץ, אין די ווייטקייטן, וועלן זיך טראָגן לידער—
געזאַנג און וואָרט און בענקשאַפֿט פֿון פּאָעט...
אַריבער וואַסערן, אַריבער תהום און נידער
וועט צו אייביקייטן זינגען אונזער ציטעריק געבעט.

אינהאַלט

זייט

אַ וואָרט

פיר לענדער — 7

פרייהייט־וויין — 8

היימלאָזע — 9

צו די שוואַרצע פרויען — 19

איבער אויסגעפוצטע גאַסן — 11

אַן אַרבעטסלאָזער — 12

אַ פליקערין — 13

אַ מיידל פירט דעם עלעוויטאָר — 14

שו־שיין־שאַפ — 15

זעקלאַך קאַרטאָפל — 16

פון שפע די ברכה — 17

לאה — 18

אַ שאַפ — 19

היים

היימוויי — 20

פאַרגאַנגענעם — 21

מיין פאָטער — 22

מיין קינדהייט — 23

צו מיין היימשטאָט — 24

אַהיים צוריקקער — 26

צו מיין פאָטער — 27

פון מיינע עלטערן — 28

אַ טאָג וועט זיין — 29

פאַר אַ פאָגראָם — 30

נאָכ'ן פאָגראָם — 31

דורך דער וועלט — 32

לידער מיינע — 33

איך גיי אינמיטן וועלט — 33

צו ניו יאָרק

דאָס פנים פון ניו יאָרק — 34

ניו יאָרק — 35

מי — 36

אַלע נאַציעס — 37

ווי וואַרעם בלוט — 37

הונגער אין ניו יאָרק — 38

אין שורות פון מיין ליד — 39

ים

ים — 40
אויפ׳ן ברעג — 41
ביי׳ם ים — 42
ביי׳ם ים — 43
דער האָריזאָנט — 44
ים — 44
דער ים — 45
אייביקע לידער — 46
אייביקער ים — 47
פאַרנאַכט ביי׳ם ים — 48
צעגליטע בראַנז — 49
ים ביינאַכט — 50
ביי די שוועלן — 51
שטילקייט — 52
צום ים — 53
מיט אים שפּאַצירט — 54
אין אַ זומערדיקן אָוונט — 55
איז גוט — 56
וויסטו — 57
אין שעה׳ען שפּעטע — 58
פון בוים צו בוים — 59
צו דיר — 60
גוט איז — 61
ווי אין אַ שפּיגל — 64
שטרענג — 65
פאָרם און אינהאַלט — 66
ביכער — 67

מדבר

מאָטטאָ — 68
אַ מענש ביי׳ם מדבר — 68
אויפ׳ן שוועל פון מדבר — 68
בענקשאַפט — 69
גערע טענץ — 70
שטורעמט אויף שטעט — 70
אויפלייזונג — 71
געבליבן שטיין — 72
ביי׳ם טיר פון מדבר — 73
דער פּנים פון מדבר — 74

גאָטס־טרויער — 75
דער מדבר בליהט — 76
נאַכט — 78
דורך מדבר — 78
צוריק פון מדבר — 79
באַגעגנטער מדבר — 80
עס וואַרטן די מדבריות — 81

אזוי ווי איך בין

מיר און אונזער ליד — 82
איך בין אַ גאַסט — 83
עס איז טאָג ארום מיר — 84
דערמאָנט — 85
געבורט פון ליד — 86
צו די דערפינדער — 87
צו סערגיי יעסענין — 88
צו פושקינען — 90
ווען איך הער בעטהאָווען — 91
צום ליד — 92
דער צוג פון סודות — 93
אין לעצטן גאַנג — 94
פון ווייסן יום טוב — 95
ווי האָניק — 96
אַ באַרג פיין — 97
צווישן בערג און פאַלמען — 98
דורך אַלדאָס בייז — 99
וויי־ווייטאָג — 100
עכאָ — 101
מיט אַנטציקטע אויגן — 102
צום וואָרט — 103
האַרבסט — 104
אָקטאָבער — 105
ליכטיק — 106
הארבסט — 107
אַוועק — 108
פרילינג — 109
מיט בענשנדיקע הויפנס — 110
נשמה מיין — 111
אינדערפרי — 112
פרילינג — 113

עס גייט דער טאָג אַוועק — — — — — — 114
פאַרנאַכט — — — — — — — — — — 115
אַ ברייוו פון פוילן — — — — — — — — 116
אַ ברייוו — — — — — — — — — — 117
פאַר אַלע — — — — — — — — — — 118
צו איך, קראַנקע — — — — — — — — 119
שטום — — — — — — — — — — — 120
בלינד — — — — — — — — — — 121
עכאָ — — — — — — — — — — — 122
וואָגל — — — — — — — — — — — 123
אין טאַנץ — — — — — — — — — — 124
אַ ברייוו — — — — — — — — — — 126
רויטע פאָנען — — — — — — — — — 127
איבער מיין ערד — — — — — — — — 128
דער בלאָנדער משיח — — — — — — — 129
צום ערשטן מאַי — — — — — — — — 130
די גאַנצע וועלט — — — — — — — — 131
צו דער בראָנזענער דיאַנע — — — — — 132
הירש און אָדלער — — — — — — — — 133
ווי דו — — — — — — — — — — — 134
מיין ליד, מיין קינד — — — — — — — 135
דיין וואָרט נישטאָ — — — — — — — 136
די תורה — — — — — — — — — — 137
יוסף — — — — — — — — — — — 138
אַ טאָכטער פון מיין פאָלק — — — — — 143
צו דיר, מיין לאַנד — — — — — — — — 144
ערד — — — — — — — — — — — 145
ביי בירא מיין לאַנד — — — — — — — 146
מיינע ברידער — — — — — — — — — 147
מיר — מענשן — — — — — — — — 148
פון נייע זיגעווודיקע וועגן — — — — — 148
מיט קיינעם זיך ניט בייטן — — — — — 149
אין שטורמווינט — — — — — — — — 150
פאַרשטעלטע געשטאַלטן — — — — — — 152
וואָלקנס — — — — — — — — — — 153
פון וועלטן ווייטע — — — — — — — — 154
אזוי ווי איך בין — — — — — — — — 155
אַ זעאונג — — — — — — — — — — 157
אַ זעאונג — — — — — — — — — — 156